

પ્રકાશન નં. : ૯

શ્રી કેળવણી

: લેખિકા :

જનાબહ નેઅમત સિદ્દી (મિસર)

: અનુવાદક :

હસન ભટ્ટકોટવી

પ્રકાશન વિભાગ

દારુલ ઉલૂમ ભરૂચ, મહમૂદનગર,
મુ. પો. કંથારીઆ-૩૬૨ ૧૬૨
લા. જિ. ભરૂચ (Guj-INDIA)

* અનુવાદકના બે બોલ *

નજર સમક્ષની પુસ્તિકા ‘સ્ત્રી કેળવણી’ એક આરબ લેખિકા જનાબહ નેઅમત સિદ્દી-મિસરી કૃત ‘અત્તખરુજ’ના ઉર્દૂ અનુવાદ ‘તરબિયતે નિસ્વાં’નું ગુજરાતી રૂપાંતર છે.

લેખિકાએ પોતાની પુસ્તિકામાં વર્તમાન યુગની ફેશન-ઘેલી મુસ્લિમ સ્ત્રીઓના સૌંદર્ય અને શણગારના પ્રદર્શન તથા પશ્ચિમી સંસ્કૃતિ અને નગ્નતાનું ઈસ્લામી દૌશનીમાં અવલોકન કર્યું છે. જ. નેઅમત સિદ્દીએ પોતાના અક્ષાટ દીની જઝબાને વશ થઈ, નીડરતાપૂર્વક બેપદંગી, બેહયાઈ અને પશ્ચિમના અંધ અનુકરણની કુર્આન અને હદીસના પ્રકાશમાં બિલકુલ ચોખ્ખા અને સ્પષ્ટ શબ્દોમાં ન જ માત્ર ચકાસણી અને ઝાટકણી કરી છે, બલકે એને અપનાવવાથી મુસ્લિમ સમાજ અને સંસારમાં ભાવિમાં જન્મનાર દૂષણો અને દુર્ગુણો તરફ પણ અંગુલી નિર્દેશ કર્યો છે.

‘અત્તખરુજ’ (‘સ્ત્રી કેળવણી’ જેનો અનુવાદ છે) મિસરી લેખિકા તરફથી પોતાની બહેનોની સેવામાં એક અનમોલ ‘લેટ’ છે. આશા છે મુસ્લિમ ખાતૂનો પોતાની બહેનપણીની આ મહામૂલી લેટને સ્વીકારશે, આવકારશે અને અપનાવશે.

દુઆનો અલિલાખી,

હસન ભડકોદવી

પ્રકાશન વિભાગ

દારુલ ઉલૂમ ભરૂચ,

મુ. પો. કંથારીઆ-૩૯૨ ૧૬૨

તા. જિ. ભરૂચ (ગુજરાત-ઈન્ડિયા)

૫૧૨૧

[મારા માટે આ વાત અતિ અસહ્ય છે કે આજે મિસરી સ્ત્રી અપમાન, ઝિદ્દતી અને તુચ્છતાની એટલી હદે પહોંચી ગઈ છે કે તે સડકો, ધોરી માર્ગો, કલબો અને બહાર જગાઓમાં પોતાના શરીરનું શરમજનક પ્રદર્શન કરી રહી છે. હું આ પણ નિહાળું છું કે સમાજના સર્વ લોકો આ કિતનાકસાદથી આંખ મિચામણા કરી રહ્યા છે, બલકે એને ગર્વપાત્ર અને ગૌરવરૂપ સમજે છે અને કદી વિચારતા નથી કે આ કિતનો સમાજને અદ્વાહ તઆલા અને કુર્આન સાથે કુફ્ર, નાફરમાની, ગુમરાહી અને બ્રામકતાની કેવી અથાગ ગર્તાઓમાં હડસેલી મૂકશે. આ કિતનાના પરિણામરૂપે નિઃશકપણે એવી લયાનક અને વિનાશકારક ઘટનાઓ સર્જાશે જે સકળ સમાજને પોતાની લપેટમાં લઈ લેશે. એનાથી માત્ર તે જ લોકો બચી અને ઉગરી શકશે, જેઓ

આ દૂધણી લોકોને રોકે અને ટોકે છે.

મેં જ્યારે પરિસ્થિતિ અને સંજોગોના આ જીવલેણ તોફાનને જોયું તો અદ્વાહના અઝાબના ખોફ અને તેની રઝામંદીને નજર સમક્ષ રાખી આ ખુરાઈ અને નગ્નતા વિરુદ્ધ જિહાદ જગાવવા માટે પોતાની અશક્ત કલમ ઉઠાવી યથાશક્તિ સત્ય વાત પહોંચાડવાનો દૃઢ સંકલ્પ કરી લીધો.

મેં જ્યારે સ્ત્રીઓના સૌંદર્ય અને રૂપના પ્રદર્શનની નિતનવી રીતો, પુરુષોની એના પર ખામોશી અને ખુશી તથા એ બન્નેવની બેહયાઈ નિહાળી તો એ અતિ ભયાનક, બીભત્સ, નિર્લજ્જ અને અસ્વીક (ખરાબ) દૃશ્યો જોઈને મારા ગમ અને ગુસ્સાનો જવાળામુખી ફાટી પડ્યો અને આ શબ્દો નથી, જેને હું કાગળની સપાટી પર વિખેરી રહી છું; બલકે ગમ અને ગુસ્સાની આગથી સળગતા અંગારા છે.

મેં જ્યારે આ સખત વાક્યો, કડક શબ્દો અને ખુદ્દી તથા ચોખ્ખી વર્ણનશૈલી પર વિચાર કર્યો તો મારા દિલમાં એ ખ્યાલ ઉદ્ભવ્યો કે આ સખત અને કડક વાણીને હળવી કરી દઉં; પરંતુ જ્યારે મેં જોયું અને અનુભવ્યું કે સમાજ આજે ગફલત, મનેચ્છાઓ અને હરામ લિજ્જતોના બેકિનાર અને ગહન સમંદરમાં ડૂબી રહ્યો છે તો પછી હિમ્મત કરી કટિબદ્ધ થઈ ગઈ અને મક્કમ ધરાદો કરી લીધો કે જેમણે પોતાના નગ્ન શરીરોને હયાના પોશાકથી ઢાંક્યા નથી, તેમના સમક્ષ બિલકુલ ખુદ્દા અને ચોખ્ખા શબ્દોમાં જ વાત કરવી જોઈએ. અણસારો-ઇશારાઓ અને સંકેતોથી કામ લેવું જોઈએ નહિ. બેશર્મ લોકોને કંઈ કહેવામાં શર્મ કરવી

જોઈએ નહિ, પરવા રાખવી જોઈએ નહિ.

આશ્ચર્ય છે કે ગુનેહગારો ગુનાહ અને બેહયાઈ કરતી વખતે તો શર્મ ન અનુભવે, પણ આપણે એને લખતી કે વાંચતી વખતે કષ્ટ અને શર્મ અનુભવીએ ? ! પાતળાં અને નગ્ન કપડાં પરિધાન કરનારી સ્ત્રીઓને તો ખરાબ ન સમજીએ, પણ એની ઝાટકણી અને ખુરાઈ કરવાવાળાઓને ખરાબ સમજીએ ? ! ચોરને ચોર કહેવાથી તો સંકેત અનુભવીએ અને ચોર ચોરી કરવાથી સંકેત ન અનુભવે અને એને ચોર કહેવામાં આવે તો એ નારાજ થાય ? ! ખરાબીઓને અટકાવવા માટે નસીહત કરવાથી સૂઝ અને નફરત કરીએ, પણ ખરાબીઓ કરવાથી નફરત ન કરીએ ? !

આ હકીકત ભલે કડવી અને દર્દનાક છે, પરંતુ શું આ યોગ્ય છે કે આપણે એનાથી આંખો મીંચી જઈએ, જેથી આપણને એ ખરાબ અને અજુગતી ન લાગે ? અથવા આપણા પર આ જરૂરી છે કે મક્કમતાથી આ અજ્ઞાનતાનો સામનો કરીએ, એના નુકસાનોથી સમાજને ઉગારી લઈએ ?

શું આ બુદ્ધિ અને અકલમંદી છે કે આપણે દવા એટલા માટે ન પીએ કે તે કડવી છે અથવા તકલીફની બીકે ગૂમડાંને ગંદા તત્ત્વોથી સાફ ન કરીએ ? કદાપિ નહિ; બલકે મુનાસિબ એ છે કે નશ્તર લગાડાવી ગૂમડાંનું સારી રીતે ઓપરેશન કરાવીએ; બલકે જરૂરત પડે તો લોખંડ વગેરેથી ડામ દેવામાં પણ પીછેહઠ ન કરવી જોઈએ અને આપણા ઉપર એ પણ જરૂરી છે કે સખ્ર અને ધીર-જની વસિયત કરીએ. શક્યતઃ સત્ય વાતને હિલોમાં ઊતારવાનો પ્રયાસ કરીએ કારણ કે નસીહત, દા'વત અને

ઉપદેશથી વધુ પવિત્ર અન્ય કોઈ જવાબદારી નથી. જેનો અદ્વાદ અને તેના રસૂલ સદ્દલ્લાહુ અલયહિ વ સદ્દલમે આદેશ આપ્યો છે અથવા માનવતા પર માયા અને દયા જેનો તકાદો કરે છે.

તુચ્છ અને ક્ષણભંગુર દુનિયા ખાતર તમે બહાદુરી અને શૌર્યતાના જવહર બતાવો છો ? એક ઇંચ જમીન માટે તમે મરી પીટવા અને રક્તભીની ક્રાંતિ સર્જવા તૈયાર છો ? ! પરંતુ અફસોસ કે મગ્ધ બેવા મહત્વંત અને પવિત્ર કાર્યને વિકાસશીલ બનાવવા તમારી પાસે આળસ, પ્રમાદ અને ગફલત સિવાય બીજું કશું જ નથી ? !

મુસલમાનો ! જેઓ ઇસ્લામી પ્રતિકૃતિ અપમાન કરે તેના પ્રતિકાર અને પ્રત્યુત્તર માટે તૈયાર રહો. જે ઇસ્લામી ચારિત્ર્યની અવહેલના અને અવગણના કરે તેનો બહિષ્કાર કરો, બેશર્મી અને નમ્રતાના આ એપી રોગ વિરુદ્ધ યુદ્ધનું એલાન કરો, આ રોગ કોલેરા માફક દિન-પ્રતિદિન ફેલાતો અને વધતો જ રહે છે. એવા સંજોગોમાં મૂક પ્રેક્ષક બની બેસી રહેવાનો શો અર્થ ? તમારી આબુબાબુ જીવંત લાશોના ઢગ બડકાઈ રહ્યા છે અને તમે હાલતા પણુ નથી ? ! આ તમારી ગયરત અને હુમિયતને શું થઈ ગયું છે ? ઉઠો, પોતાના પાલવોથી સુસ્તી અને નેર્બળતાને ખંખેરી નાંખો, મુસ્લિમ સમાજને દૂષણો અને દુશુણોથી પાક સાફ કરી એક ‘આદર્શ સમાજ’માં ફેરવી આપો.

-નેઅમત સિદ્દી (અસર)
(અસલ પ્રસ્તાવના પરથી ટૂંકાવીને)

સ્ત્રી કેળવણી

સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતીનો દેખાવ કરવો :

કુર્આને હકીમમાં સ્ત્રીઓના પરાયા પુરુષો સામે શૃંગાર કરીને નીકળવા માટે ‘અત્તખર્જ’નો શબ્દ વપરાયો છે, જેનો અર્થ ખૂબસૂરતી, સૌંદર્ય અને સુખ તથા શરીરના શણગારના અવયવોને બહાર કરવું એવો થાય છે. જેમ કે ઈમામ ખુખારી (રહ.) ફરમાવે છે :

[‘અત્તખર્જ આ છે કે સ્ત્રી પોતાના શણગારના અવયવોને બહાર કરે.’]

રૂપ અને સૌંદર્યને બહાર કરવાના નુકસાનોથી સમાજને સુરક્ષિત રાખવા માટે, સ્ત્રીઓના શરીરોને નગ્નતાથી બચાવવા માટે, કિત્ના-ફસાદ, ધાંધલ-ધમાલથી હિકાઝત માટે, શરમ તથા પાકદામની અપનાવવા માટે, પુરુષોના દિલોને ધોકાની પ્રપંચ બાળમાં ફસાવાથી બચાવવા માટે અલ્લાહ તઆલાએ સ્ત્રીઓને પરાયા-અબ્જણ પુરુષો સામે પોતાની ખૂબસૂરતી અને સૌંદર્યતાનું પ્રદર્શન કરવાની મનાઈ ફરમાવી છે. કારણ, અલ્લાહ તઆલા માનવની નબળાઈઓ અને યૌવનની તબાહકારીથી સુપેરે વાકેફ છે. તો હે મુસલમાન બહેનો ! જો તમારા દિલોમાં ઈમાન અને ઈસ્લામની થોડી પણ જાન છે તો અલ્લાહ તઆલાના નીચે ટાંકેલ આદેશોને ધ્યાનપૂર્વક સાંભળો :

‘અને (હિ મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ !) આપ ઈમાનવાળી સ્ત્રીઓને કહી દે કે તેણીઓ પોતાની નજરને નીચી રાખે અને પોતાના શુભાંગોની હિફાઝત કરે અને પોતાના શણગાર (ના અવયવો)ને જાહેર ન કરે; પરંતુ જે ભાગો એમાંથી (લાચારીએ) ખુલ્લા રહે છે અને તેણીઓને જોઈએ કે પોતાની ઓઢણીઓને પોતાની છાતીઓ પર નાખી રાખે અને પોતાના શણગાર (ની જગાઓ)ને જાહેર થવા ન દે; પરંતુ પોતાના પતિઓ આગળ અથવા પોતાના પતિના પિતા અથવા પોતાના પુત્રો અથવા પોતાના પતિના પુત્રો અથવા પોતાના ભાઈઓ અથવા પોતાના ભત્રીજાઓ અથવા પોતાના ભાણેજોની આગળ અથવા પોતાની (સહધર્મી) સ્ત્રીઓ અથવા પોતાની નોકરડીઓ અથવા પુરુષોમાંથી તે કામકાજ કરનારાઓ (નોકરો) જેમનું શહવત તરફ કંઈ જ ધ્યાન ન હોય, (જેમકે) વૃદ્ધ, નપુંસક, ગાંડો) તેમની આગળ અથવા એવા બાળકો જેમને હજી સ્ત્રીઓના લેદની માહિતી નથી અને તેણીઓ (ચાલવામાં) પોતાના પગ એવા જોરથી ન મૂકે કે જેથી તેણીઓનું છૂપું ઘરેણું જણાઈ આવે, તમે સૌ મળીને અદલાહ તઆલા સમક્ષ તૌબા કરો કે જેથી તમે ભલાઈ મેળવો.’ (સ્ક. નૂર)

જાણી લેવું જોઈએ કે આયત “જોઈએ કે તેણીઓ પોતાની છાતીના ભાગ પર પોતાની ઓઢણીઓ નાખી લે”માં ખિમારથી મુરાદ પ્રત્યેક તે ચીજ છે, જે માથાને છૂપાવી લે, ચાહે તે ઓઢણી હોય કે દુપટ્ટો અને જુયૂબ એ જૈમનું બહુવચન છે અને જૈબ છાતીને કહે છે. તો હે મુસલમાન બહેનો ! તમારે સારી પેઠે જાણી લેવું જોઈએ અને ખિલકુલ ગાફિલ ન રહેવું

જેઘંચે કે અદ્વાહ તઆલાએ પ્રત્યેક મો'મિન સ્ત્રીને માત્ર માથું જ નહિ; બલકે ઘોઢણી સાથે છાતી અને ગરદનને પણ છુપાવવાનો આદેશ આપ્યો છે અને ઉપરોક્ત આયત શરીર પરદો વાજિબ હોવાની પ્રત્યક્ષ દલીલ છે. પરદો પણ તે જે માથા અને છાતીને સંપૂર્ણપણે છુપાવી લે. જે સ્ત્રીએ પરદો ન અપનાવ્યો અથવા માથા કે છાતીને નક્કર કરી લીધા તો તેણે જાણે અદ્વાહ તઆલાના આદેશોનું સન્માન ન જાળવ્યું; બલકે તેની ગણના તે નાકરમાન સ્ત્રીઓમાંથી થશે, જે અદ્વાહના ગુસ્સા અને અઝાબને પાત્ર છે.

મુસલમાન બહેનો ! “પોતાના શણગાર (ના લાગો)ને જાહેર ન કરો.”—આયતના આ ટુકડા પર મનન કરો, વિચારો, એમાં કેંઈ એક અવયવને ખાસ કરાયો નથી અને ન માત્ર કપડાંઓનો શંગાર મુરાદ છે; બલકે આ વાક્ય અતિ કપટ રીતે બતાવે છે કે પ્રત્યેક તે ભાગ જેમાં ઝીનત હોય અને જેના લઈ કિત્તામાં સંડોવાય જવાનો ભય હોય, એને છુપાવવું જરૂરી છે. હકીકી મો'મિન અને મુત્તકી સ્ત્રી તે જ છે, જે શક્તિ હોવા છતાં ય માત્ર અદ્વાહ તઆલાની બીક અને ખૌફના કારણે નક્કરતા અપનાવતી નથી અને ન તો ખૂબસૂરતીને જાહેર કરે છે.

પ્રત્યેક તે વસ્તુ ઝીનત છે, જે ખૂબસૂરતી અને સૌંદર્યમાં વધારો કરી આપે. સારા સારા વસ્ત્રો, ઉમદા ધરેણાં, કિંમતી આભૂષણો અને મેકપ જ ઝીનત નથી; બલકે સૌથી મોટી ઝીનત તો માનવ-શરીર, અવયવોની સમતા અને પ્રાકૃતિક રૂપ-સૌંદર્ય છે.

અદ્વાહ તઆલાએ જ્યારે આ આયતે શરીરહ ઉતારી
ત્યારે તે સારી પેઠે જાણતો હતો કે અમુક સ્ત્રીઓ ચોઢણીઓ
જ ચોટલી સુંદર અને પાતળી ચોઢશે, જે પોતે ઝીનત અને
ફિત્તાનું કારણ બનશે. સ્ત્રીઓ તેને માત્ર પોતાના સૌંદર્ય
અને ખૂબસૂરતી માટે જ વાપરશે. જેમકે સામાન્ય રિવાજ
છે કે કદિ ચોઢણીઓને ડાબી અને જમણી બાજુ લટકાવ-
વામાં આવે છે. કદિ તેમને શણગારવામાં આવે છે.
કેટલીકવાર સ્ત્રીઓ ચોઢણીઓ પણ ચોઢે છે અને સાથે જ
પોતાના ચમકદાર વાળોને પોતાની પેશાનીઓ પર લટકાવી
લે છે અથવા વાળોને તાજ માફક માથા પર ગૂંથી લે છે,
ચોટલે સુધી કે પ્રેક્ષકો માટે ચોઢણીઓ જ ઝીનતનું સાધન
બની જાય છે; પરંતુ તેમણે ચાદરો, ચૂંદડીઓ, ચોઢણીઓ
અને પર્દાને લાગતી-વળગતી બીજી ચીજોને આ પ્રમાણે
હાસ્યાસ્પદ બનાવીને પણ એ ખ્યાલ કરી લીધો છે કે
તેણીઓ અદ્વાહ તઆલાના આદેશનું પાલન કરી રહી છે
અને તેના ઇર્શાદને અમલમાં મૂકવા પર્દો કરી રહી છે, આ
પ્રકારનો ઘોઠો ખાધેલ સ્ત્રીઓએ જાણી લેવું જોઈએ કે
એમના દિલોમાં ખૂબસૂરતી અને સૌંદર્યને જાહેર કરવાની
જે ઇચ્છા છે, તેને અદ્વાહ તઆલા સારી પેઠે જાણે છે અને
એમના દિલોમાં જે આ વાત સમાયેલી છે કે તેણીઓ આ
પ્રમાણે ઘોઠો અને ચાલમાં સફળ રહેશે, અદ્વાહથી આ
વાત પણ છૂપી નથી. બસ, યાદ રાખો કે પર્દાની સાથે
સાથે આ વાતની પણ સખ્ત જરૂરત છે કે ખૂબસૂરતી અને
સૌંદર્યના કોઈ પણ પ્રકારને કદાપિ જાહેર કરવામાં ન આવે.

પછી અદ્વાહ તઆલાના ઇર્શાદ “અને તેણીઓ

(ચાલવામાં) પોતાના પગ એટલા જોરથી ન મૂકે કે જે ની(ઝણકાર)થી તેણીઓનું છૂપું ઘરેણું જણાઈ આવે.”-પર એકચિત્તે વિચારો કે અદ્દાહ તઆલા કેટલી તાકીદ સાથે ઝીનતને છૂપી રાખવાનો આદેશ આપે છે અને આ વાતની કેટલી સખ્તાઈથી મનાઈ ફરમાવે છે, જેનાથી ઝીનત જાહેર થવાનો લેશમાત્ર પણ ભય હોય. અદ્દાહ તઆલાએ જેવી રીતે જમીન પર જોરથી પગ મૂકવાની મનાઈ ફરમાવી છે, જેથી છૂપા ઘરેણાં જણાઈ ન આવે, એ જ પ્રમાણે તે લિખામ પરિધાન કરવાની પણ મનાઈ છે, જેનાથી ઘરેણાં અને શરીરના અવયવો આરપાર દેખાતા હોય, બલકે અદ્દાહ તઆલાએ તો પોતાના પયગમ્બરની પવિત્ર બીવીઓને જેઓ મોઝમિન અદ્દાહ અને તેના રસૂલ સદ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની આજ્ઞાપાલક અને તહજજુદ ગુઝાર હતી, હુકમ આપ્યો :

‘માટે (પર પુરુષ સાથે) તમે કોમળતાથી વાત ન કરો કે જેથી જે લોકોના દિલોમાં (બદીનો) રોગ છે, તેઓ લલચાવા લાગે.’ - ખામ (સૂ. અહઝાબ)

જાણે અવાજની સુંદરતા, કોમળતા, આકર્ષણ અને વાંકાપણું પણ ‘તખરુજ’ અર્થાત્ ખૂબસૂરતી અને સૌંદર્યના દેખાવમાં શામેલ છે અને મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમનો ઇર્શાદ છે :

‘જ્યારે સ્ત્રી ખૂશખૂ લગાવીને નીકળે તો તે ઝાનિયહ (વ્યભિચારી) છે.’ - ખામ

આપ સદ્વૃદ્ધાહુ અલયહિ વ સદ્દમનું ફરમાન ખાસ વિચાર માંગી લે છે. આપના ફરમાનનો ભાવાર્થ એ છે કે ખૂશખૂ લગાવીને નીકળવું, જેથી એની સુગંધથી પ્રભાવિત થઈને લોક તેણી તરફ જુએ. આ પણ સૌંદર્યનો દેખાવ કયો કહેવાય. ખૂશખૂ વડે લોકોને પોતાના તરફ આકર્ષી ઝિના-વ્યભિચારનું આમંત્રણ આપનારી, જાણે ઝિનાયા છે.

એ જ પ્રમાણે હઝરત ઉમ્મે સલમા (રદિ.)થી રિવાયત છે કે હઝરત અસ્માઅ બિન્તે અયૂબક (રદિ.) એક વખતે આપ સદ્વૃદ્ધાહુ અલયહિ વ સદ્દમ પાસે આવ્યાં અને તેમણે ખારિક-સૂક્ષ્મ કપડાં પરિધાન કર્યાં હતાં. આપ સદ્વૃદ્ધાહુ અલયહિ વ સદ્દમને તેમને જોયા તો મુખ મુખારક બીજી તરફ ફેરવી લીધું અને ઈર્શાદ ફરમાવ્યો કે, ‘અસ્માઅ ! જ્યારે સ્ત્રી જવાન થઈ જાય તો એના શરીરમાંથી ચહેરા અને હાથો સિવાય બીજું કંઈ નજર ન આવવું જોઈએ.’

અદલાહ તઆલાએ સ્ત્રીઓ માટે ચહેરા અને હાથોને ખુદલા રાખવાની એ શર્તે છૂટ આપી છે કે તેમને શણુગારવામાં ન આવે. જો સ્ત્રી મુખ પર મેકપ કરે અથવા પોપટા-પલકો, ભાંવ અને હોઠ વગેરેને રંગે તો પછી પોતાના મુખના સૌંદર્યને પહોં વડે છુપાવવું ફર્જ છે. એ જ પ્રમાણે જો તે પોતાના હાથની હથેળીઓ અને નખોને શણુગારશે તો પછી હાથોનો પહોં પણ વાજિબ થઈ જશે. કારણ, અદલાહ તઆલાનો ઈર્શાદ છે :

“પોતાના શણુગાર (ના અવયવો)ને જાહેર ન થવા દો.”

હે બુદ્ધિવાનો ! અદ્વાહની આ આયત પર મનન કરો, આપ સદ્ગુણો અલયહિ વ સદ્ગુણના ઈર્શાદોને નજર સમક્ષ રાખો અને એનાથી જે હિકમત, મર્મ, અદ્ભુત અને સખત સાવચેતી શીખવવાનો હેતુ છે, એને પણ ધ્યાનમાં રાખો. આ નમ્રતા-ખેપદ્ગીથી બચો, જે અપમાન અને વિનાશની ઊંડી ગર્તામાં ઘસેડી લઈ જાય છે. સીને આ કેટલો સુંદર અદ્ભુત શીખવવામાં આવ્યો છે કે એના સૌંદર્ય અને રંગ-રૂપથી માત્ર એના પતિની જ આંખો ફાયદાવંત થવી જોઈએ. એની મીઠી વાતચીતથી માત્ર એના પતિના કાનો જ લાભવંત થવા જોઈએ. એની મહેકથી કેવળ એના પતિની નાક જ સુગંધી થવી જોઈએ અને એના વિચારોમાં-કલ્પનાઓમાં ફક્ત એના પતિનું જ વ્યક્તિત્વ સમાવવું જોઈએ. માત્ર અને એકમાત્ર આ જ સૂરતમાં તે સુહાગ અને પાક-દામનીની હિક્કાઝત કરી શકે છે અને દુબ્ધ લોકોની ખરાબ નજરોથી બચી શકે છે.

જ્યારે લોકો આ સન્માર્ગે પાછા ફરશે અને અદ્વાહ હકીમ અને અલીમના આદેશોની ગુપ્ત હિકમતને સમજવા લાગશે તો તેઓ જાણી લેશે કે અદ્વાહ તઆલાએ પોતાના બંદાઓને માત્ર એ જ વાતથી રોક્યા છે, જે એમના માટે અતિ નુકસાનકારક હતી અને માત્ર એ જ વાતનો હુકમ આપ્યો છે, જે એમના માટે ખૈર અને ખરકતનું કારણ હતી, કારણ કે અદ્વાહ તઆલાનો આ જ ઈરાદો છે કે તે અમારી હિક્કાઝત ફરમાવે અને પોતાની શરીઅત તેમ જ પોતાના મુખારક આદેશો સાથે પોતાની કેળવણીનો સામાન ફરાહમ કરે.

ખાસી- [સીએનો પરાયા મદો સામે ખૂબસૂરતી, સૌંદર્ય, શોભા અને ઝીનતનો દેખાવ હળાહળ ગુમરાહી છે, બલકે આ તો તે અંગારો છે, જેને જોઈને માનવીય દિલોમાં પાશવી વાસના અને શહવતના છુપા જઝબાઓ ભડકી ઉઠે છે. ઠીક એ જ પ્રમાણે જેવી રીતે લોજનને જોવા અને એની ખુશખુ સૂંઘવાથી ભૂખ લાગે છે. આંખ શહવતને એડ લગાવે છે અને દિલ પણ માત્ર એ વાતની જ તમન્ના કરે છે, જેને આંખ રજૂ કરે છે. એ જ કારણસર અલ્લાહ તઆલાએ મો'મિનોને નજર નીચી રાખવાનો આદેશ આપી ફરમાવ્યું; 'અને તેઓ પોતાના ગુમાગો (શર્મગાહો)ની પણ હિફાઝત કરે.' એ જ પ્રમાણે મો'મિન સીએને પણ નજર નીચી રાખવાનો હુકમ આપી ફરમાવ્યું; 'અને તેણીઓ પોતાની શર્મગાહોની હિફાઝત કરે.' કારણ કે નજર ઝિન્ના માટે સંદેશ પહોંચાડવાનું કામ પૂરું પાડે છે.

કેણુ જાણે લોકોને શું થઈ ગયું છે કે તેઓ પ્રમાદ, ગફલત અને બેહોશીના નશામાં ચક્રવૂર બની પોતાના જ દિલોને ઘોકો આપી રહ્યા છે અને કહે છે કે શોભા અને ઝીનતનો દેખાવ તો મા'મૂલ (કાર્યનીતિ) બની ગયો છે. એણે તો રસ્મ-રિવાજનું સ્વરૂપ ધારણ કરી લીધું છે. એની અખલાક અને આદતો પર કોઈ અસર પડતી નથી. એનાથી જઝબાઓ અને ખવાહિશો ઉભરતી નથી અને એનાથી લિજ્જત-પરસ્તીની આગ પણ ભડકતી નથી. જો આ લોકો થોડી સમજ અને બુદ્ધિથી કામ લે તો તેઓ જાણી લેશે કે નિઃશંક, આ વિચાર ખેલકુલ ખાતિલ અને અશક્ય છે. કારણ પુરુષ પુરુષ છે અને સ્ત્રી સ્ત્રી. આ બંને જાતિ વચ્ચે

પારસ્પરિક આકર્ષણ એક સ્વાભાવિક અને પ્રાકૃતિક વાત છે. જે કદી ઓછું થયું નથી અને કદી ઓછું થશે પણ નહિ. આ આકર્ષણ તો એક એવી વસ્તુ છે, જે નસે નસમાં પ્રસરી જાય છે અને બન્ને જાતિઓમાંથી હરેકમાં ફિતરી (પ્રાકૃતિક) આકર્ષણ અને જાતીય વિચારોને જાગૃત કરી આપે છે. ખૂન વિવિધ સ્નાયુઓથી હારમોની રજકણો પ્રાપ્ત કરીને, તેમને દિમાગ અને કરોડરજીવ તરફ પહોંચાડે છે, જેનાથી જાતીય ઇચ્છા-વાસનાભૂષ ભયાનક સ્વરૂપ ધારણ કરે છે.

હરેક શરીરનો પ્રત્યેક અવયવ પોતાની વિરુદ્ધ જાતિના એ જ અવયવથી મળતાપણું રાખવા છતાંય ઘણો જ વિલિન્ન અને બુદ્ધો છે. એ જ કારણ છે કે સ્ત્રીના શરીરની રચના, રંગરૂપ, સૂરત, અખ્લાક, આદતો, આચાર-વિચાર અને આકર્ષણથી સ્ત્રીત્વના ગુણો જાહેર થાય છે. જેમ કે પુરુષના શરીર, શકલ-સૂરત, કાર્યો અને આકર્ષણથી પુરુષત્વના ગુણો ટપકે છે. આ તો પ્રાકૃતિક અને સ્વાભાવિક વાત છે, જે સુદીઓથી ચાલી આવે છે અને અંત સુધી બાકી રહેશે :

['શું તે એક વીર્યબિદુ (ની સૂરત)માં ન હતો ? જે ગર્ભાશયમાં ટપકાવવામાં આવ્યું હતું. પછી તે લોહી (માંસ)નો લોથો બન્યો. પછી (અદ્વાદે) તેને (મનુષ્ય) બનાવ્યો તો યોગ્ય અવયવો બનાવ્યાં. પછી તે (માનવી)ની એ જાતિ બનાવી : નર અને નારી.'] (સૂ. કિયામહ)

[‘અલ્લાહ તઆલાની કિતરતને, જેના પર તેણે લોકોનું સર્જન કર્યું છે, (પકડી રાખે) અલ્લાહની સર્જિત વસ્તુને બદલવી ન જોઈએ.’] (સૂ. રૂમ)

[‘તો આપ અલ્લાહના નિયમને કદી બદલાતો નિહાળશો નહિ અને (એવી જ રીતે) અલ્લાહના નિયમને કદી ટળતો નિહાળશો નહિ.’] (સૂ. શતિર)

અલ્લાહ તઆલાએ મો’મિન પુરુષો અને સ્ત્રીઓને તે કાર્યોથી અળગા રહેવાનો હુકમ આપ્યો છે, જે મનેચ્છાઓ-ખવાહિશોને લડકાવે છે અને જિનાની માત્ર મનાઈ જ નથી ફરમાવી, બલકે જિના સુધી પહોંચાડનાર દરેક કાર્યો અને વાતોની પણ ઘણાં જ સખ્ત શખ્તોમાં મનાઈ ફરમાવી, જેમકે અલ્લાહ તઆલાનો ઈર્શાદ છે :

“અને જિનાની આબુખાબુ પણ ન લટકે.”

(સૂ. બની ઈસ્રાઈલ)

અલ્લાહ તઆલાના આ આદેશનો લાવાર્થ એ છે કે, મુસલમાન પુરુષો અને સ્ત્રીઓ પર ખરાબ કાર્યો અને બેહયાઈ (નિર્લજ્જ)ની વાતોથી બચવું જ વાજિબ નથી; બલકે એ પણ વાજિબ છે કે પ્રત્યેક એવી વાતથી બચે જે જિના તરફ લઈ જનાર હોય. જેમકે ગેરમહરમ (જેમની સાથે નિકાહ જઈએ હોય) સ્ત્રીઓ તરફ જોવું, એમની સાથે વાતચીત કરવી અને મેળ-મેળાપ રાખવો પણ હરામ ઠરાવ્યો છે, જેથી જઝબાઓ, વાસનાઓ અને મનેચ્છાઓ ઉભરવા ન પામે અને અલ્લાહ તઆલાનો આ આદેશ બુદ્ધિ, મર્મ

અને હિકમત પર અવલંબિત છે, મવકૂફ છે...જે માણસ ઊંડા ખાડાના કિનારે ઊભો હોય તો લય રહે છે કે તે એમાં પડી જશે, ડૂબી જશે. એ જ પ્રમાણે જે ઘણા જ વિશાળ સમુદ્રના તીરે ઊભો હોય તો ભીતિ રહે છે કે ઉછાળા મારતાં મોઝાઓ તેને પોતાના વહેણમાં વહાવી લઈ જશે. તેનું જીવંત સલામત રહેવું અશક્ય અને અસંભવિત બની જાય છે. ભલે, તેના હાથોમાં કેટલીયે શક્તિ કેમ ન હોય અને તેને તરવાની કેટલીયે પ્રેક્ટીશ કેમ ન હોય. જોત-જોતામાં સમઢરની ખૂની લહેરો તેને આરોગી જશે. જઝબા, વાસના અને મનેચ્છાઓના કિનારે ઊભા રહેનારાઓની પણ આવી જ હાલત અને દશા થાય છે.

જ. શેખ મુહમ્મદ ગિઝાલી (રહ.)ની વાત કેટલી સુંદર, હિકમતપૂર્ણ અને બુદ્ધિમય છે કે જ્યારે આપણી આ વાત પર એક મત થયો કે કોલેરા વિનાશકારક રોગ છે અને એના ચેપી હોવા વિષે પણ આપણે મતભેદના શિકાર નથી, પરંતુ આશ્ચર્ય છે કે આપણે આ વાત પર તો સહમત થઈએ કે જિના બદકારી અને ખરાબ વસ્તુ છે; પરંતુ ખૂબસૂરતી અને સૌંદર્યના દેખાવ તથા આઝાદી અને બદચલણી જેવા કાર્યોના હરામ હોવા પર સંમત ન થઈએ, જે જિના સુધી લઈ જનાર છે.

હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમે ફરમાવ્યું છે :

“આંખ પણ જિના કરે છે અને આંખનો જિના નજર છે.”

બીજી જગ્યાએ ફરમાવ્યું :

“ત્રણ આંખોને જહન્નમની આગ સ્પર્શ કરશે નહિ. તે આંખ જેણે અદ્વાહ તઆલાની હરામ કરેલ ચીજો તરફ ન જોયું. તે આંખ જેણે અદ્વાહના માર્ગમાં હિફાઝત કરી અને તે આંખ જે અદ્વાહના ખૌફ (બીક)થી રડી પડી.”

(જમ્હિલ ફવાઈદ)

આથી સ્પષ્ટ થયું કે આંખથી જોવું પણ લિજ્જત-પરસ્તી અને ઝિનાનો એક પ્રકાર છે અને માણસની સ્ત્રીથી લાભવંત થવાની એક રીત, એક સૂરત. એ જ કારણ છે કે માણસ ખૂબસૂરત અને સૌંદર્યવાન સ્ત્રી તરફ શોખથી ઢોટ મૂકે છે. તેના તરફ શોખથી લપકે છે; પરંતુ બદસૂરત અને કદરૂપી સ્ત્રીથી સૂગ અને નફરત વ્યક્ત કરે છે અને તેણીથી ભડકે છે. હાલાંકે સ્ત્રી હોવાની દૃષ્ટિએ બન્નેવ બરાબર છે.

નજરની લહેજત પણ મનુષ્ય માટે વાસનાબૂખ સંતોષવાનું મોટું માધ્યમ છે. લોકોએ નજરની લહેજત માટે જ તો આ પ્રબંધ કર્યો છે કે અઢળક ધન-દૌલત ખર્ચી મકાનો, એની દીવાલો અને એની છતોને શણગારી, બાગો બનાવ્યા અને એને વૃક્ષો તથા ફૂલોથી સુશોભિત કર્યા. અતિ ગર્વિષ્ઠ અને કીંમતી સર-સામાનથી મકાનોને શોભાવ્યા. આ સર્વ માત્ર અને માત્ર નજરની લહેજત માટે જ છે. એનો બીજો કોઈ કાયદો નથી. વળી નજરની લહેજત તો દરેક લહેજતમાં શરીક છે. એટલે સુધી કે ખાવા-પીવાની લહેજતમાં પણ શરીક છે. એથી જ તો

કહેવામાં આવે છે કે આંખ મોંથી વધુ ખાય છે, બલકે લહેજતદાર ખાણાને માત્ર જોવાથી જ જઠરમાં પાચનતંત્રને પરિપૂર્ણ અને મજબૂત બનાવનાર રસ છૂટી જાય છે. જ્યારે મોંથી ખાવાને બદલે, આંખ ઈંડ ખોરાક અને રંગબેરંગી ફૂલોને જોવાથી વધુ લાલવંત થાય છે તો લચકદાર, પરી જેવી કુંવારી રૂપસુંદરીઓને જોવાની લહેજતથી કાણ ઇન્કાર કરી શકે છે ? પરંતુ પરહેઝગાર અને ધર્મપરાયણ (દીનદાર) મુસલમાનને એ જ વાત રુચે છે, શોભે છે કે તે પોતાની આંખોને નજરોને નીચી રાખે, જેથી તે તબાહી અને બર્બાદીથી સુરક્ષિત રહે.

શહવત ત્યારે જ ઊભરે છે જ્યારે એને જાગૃત કરવાનું આમંત્રણ આપવામાં આવે. પોતાના સૌંદર્ય અને ખૂબ-સૂરતીનું પ્રદર્શન કરનાર સ્ત્રી શહવતને ઊભારવા, જાગૃત કરવા અને પુરુષોને ગુમરાહ કરવાનો ગુનાહ કરે છે અને એના જ પ્રતાપે સમાજમાં બગાડ જન્મે છે. સમાજની બહુમતી તે યુવકોની છે, જેમનામાં જુવાનીના મોજાઓ ઉછાળા મારે છે અને તે નિઃવંશ સૌંદર્યને નિહાળી કિનારાથી ઉછળી ઉછળીને બહાર આવે છે, બલકે હું સાફ સાફ શબ્દોમાં કેમ ન કહી દઉં કે યુવકોના દિલો જ્યારે નગ્ન ગોશ્તને જુએ છે તો એમની કામના-ભૂખ જાગૃત થઈ જાય છે અને તેઓ તે ભૂખ્યા વાઘ માફક ગર્જના કરે છે, જે પ્રત્યેક તે ચીઝનો પીછો કરે છે, જેનાથી એમની ભૂખ શમી જતી હોય. ભલે, તે સડેલી અને ગંધાતી-વાસ મારતી લાશ (મૃતદેહ) જ કેમ ન હોય. તેઓ માખીઓ માફક તેના પર ત્રાટકે છે. ત સ્ત્રીઓને ખુદાપાકથી ડરવું જોઈએ,

જે શયતાનની આંગળીઓ પર નાચી રહી છે, ડેન્સ કરી રહી છે અને પુરુષોને જહન્નમ તરફ ઢસડી લઈ જાય છે. સમાજને દૂષણો અને ખરાબીઓથી બચાવવા માટે આ વાત ઘણી જ જરૂરી છે કે સ્ત્રીઓ પર્દાની પાળંદી કરે, એકાર શણગાર અને ઝીનતથી દૂર રહે. અગણિત બર્બાદીઓ માત્ર એક નજર નાખવાના જ પારેણામે જન્મી અને માત્ર તે એક નજરે જ દંપતી (પતિ-પત્ની)ને એકબીજાથી વિખુટા કરી આપ્યા અને બાળકોને કમનસીબીની ઊંડી ખીણમાં ધકેલી દીધા. તમામ મુસ્લીમતો અને આફ્રિકાની યુનિયાદ “નજર” છે. કોઈ આરબ કવિએ કહ્યું છે :

અર્થ : પ્રથમ માત્ર એક નજર પડી, પછી સલામ અને વાતચીતની શરૂઆત થઈ. અહિં સુધી કે વાયદો થયો અને પછી મિલન.

બીજા આરબ કવિએ કહ્યું છે;

અર્થ : (૧) તમામ દુધાંટનાઓની શરૂઆત નજરથી થાય છે, જેમકે સાધારણ અગ્નિ ચિંગારીથી મહાન જવાબા લબૂડી ઉઠે છે. (૨) કેટલીક નજરો એવી છે જે સામે-વાળાના હિલમાં તીર માફક ધૂસી જાય છે. હાલાં કે જાહેરમાં ત્યાં ન કોઈ બાણ છે, ન તીર. (૩) સ્ત્રીઓ તરફ જોવાથી આંખો લલે ખુશ થાય છે, પણ રૂહ-આત્મા નુકસાન ઉઠાવે છે. તો આ ખુશીને કેમ કરી ‘ખુશ આમદીદ’-લલે પધારો કહેવામાં આવે, જે પોતાની સાથે ચિંતા અને ગમ પણ લાવે છે.

સૌંદર્યનો દેખાવ સ્ત્રી માટે કલાંકિત છે :

[જ્યારે કોઈ સ્ત્રી હુલ્હનની માફક શૃંગાર કરીને ઘરથી બહાર નીકળી બજારોમાં જઈ પડે છે તો તે જાણે ખામોશ સ્વરે એમ કહે છે કે, “હુ લોકો ! તમે આ સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતી તરફ કેમ જોતાં નથી ? શું નિકટતા અને મિલનનો કોઈ મુશ્તાક અને આહુક જ નથી ?”]

તે બજારો, સડકો અને ધોરીમાર્ગો પર પોતાના સૌંદર્યનું આ પ્રમાણે પ્રદર્શન કરે છે, જેમ કે કોઈ વેપારી પોતાના વ્યાપારી સામાનનો ભરબજાર દેખાવ કરે છે આ જેમકે કોઈ મીઠાઈ વેચનારો પોતાની મીઠાઈને વિવિધ રંગો અને ચમકદાર, લપકાદાર ચાંદીના વરકોથી સજાવે-શણગારે છે, જેથી તે નજરોને આકર્ષી અને કેન્દ્રિત કરી શકે અને લોકોની ખ્વાહિશને જાગૃત કરી શકે અને તે પોતાના આ સોદામાં સફળ પણ રહે છે. ગ્રાહકોની સંખ્યા વધતી જાય છે અને ભૂખ્યાઓ તેના પર તૂટી-ફૂટી પડે છે.

એક શરીર ખાનદાની અને નેક સ્ત્રી તો આ વાતને કદાપિ પસંદ કરી શકતી નથી કે તે પોતાના પવિત્ર સૌંદર્યને એક સસ્તા વ્યાપારી સામાનની જેમ લોકોની આંખો સમક્ષ ફેંકી દે અને એની શરમવૃત્તિ આ વાતને પણ સાંખી લેશે નહિ કે તે પોતાને જોનાર પુરુષના હૃદયમાં મનેચ્છાઓ-ખ્વાહિશો ઉભરવાનું કારણ બને, બલકે તે તો આ વાતને કદાપિ સહન કરી શકશે નહિ કે કોઈ પુરુષ તેના તરફ લાલચી નજરે જુએ. જો તે પણ વાર પણ આ બાબત પર

વિચારશે તો શરમ અને લજ્જાથી તેનું મુખ લાલપીળું થઈ જશે અને તરત જ તે પોતાની ખૂબસૂરતીને બેશરમ અને લાલચી નજરોથી ધૂપાવી લેશે. અદલાહ તઆલા ફરમાવે છે :

‘હિ નથી સદ્દલાહુ અલયહિ વ સદ્દમ ! પોતાની પત્નીઓ તથા પોતાની પુત્રીઓ તથા મુસલમાનોની સ્ત્રીઓને કહી દો કે (જ્યારે તેણીઓ ઘર બહાર નીકળે તો) પોતાના (મુખો) પર પોતાની આંદરોને (માથાથી) નીચે લટકાવી લે; એમાં જલદીથી ઓળખાઈ જશે તો તેણીઓને સતાવવામાં નહિ આવે અને અદલાહ તઆલા બક્ષનાર (અને) દયાળુ છે.’ } (સૂ. અહઝાબ, ૫૯)

આ આયત શરીફમાં અદલાહ તઆલાએ ઈમાનવાળી સ્ત્રીને હિફાઝત અને ફઝીલત-શ્રેષ્ઠતાનો એક અંદક અર્પણ કર્યો છે કે તેણીઓએ બુઝુર્ગી અને મહાનતા સાથે જીવન વ્યતીત કરવું જોઈએ. જેમકે અદલાહ તઆલાએ પોતાના પયગમ્બર સદ્દલાહુ અલયહિ વ સદ્દમને આદેશ આપ્યો છે કે આપ સદ્દલાહુ અલયહિ વ સદ્દમ ! ઈમાનવાળી સ્ત્રીઓને હુપદો ઓઢવાની તાકીદ ફરમાવો. આયતમાં આવેલ ‘જિદબાબ’ શબ્દનો અર્થ પહેાળું કપડું એવો થાય છે. અર્થાત્ તેણીઓ પહેાળા કપડાંથી પોતાને ધૂપાવી લે, જેથી પવિત્રતા, તકવા (આત્મ-નિગ્રહ) અને પાક-દામની જેવા સદ્ગુણો પોતામાં જન્માવી શકે અને નીચ તથા તુચ્છ કામોને તેણીઓ તરફ મન્સૂબ કરી તેણીઓને કષ્ટ પહેાંચાડી ન શકાય, બેશરમ આંખો તેમના જીવનને ડહોળું અને દુર્ગંધી ન કરી શકે અને અપમાનજનક વાતોને તેણીઓના નામે ચઢાવવામાં ન આવે.

મુઅમિન અને મુતકી સ્ત્રી માટે જરૂરી છે કે તેની બાહ્ય શકલ-સૂરતથી લલાઈ અને નેકી તથા તેના પોશાકથી ઇમાન અને તકવાના ગુણો પ્રદર્શિત થાય. તેના કાર્યો અને વાતોથી પણ નેકી અને તકવો દૃષ્ટિગોચર થાય. તેના અઅમાલ અને હાલાતથી ઇમાનની કિરણો નજરે પડે, જેથી બાણ થાય કે આ સ્ત્રી અલ્લાહ તઆલાના તે આદેશોને માને અને અનુસરે છે, જેને અલ્લાહ તઆલાએ કુર્આન શરીફમાં વર્ણવ્યા છે. માત્ર આ ગુણોવાળી સ્ત્રીની જ મો'મિન ઈઝ્જત કરશે અને બદમાશ તથા ગુંડા તરવો પણ તેને ત્રાસ પહોંચાડશે નહિ.

પુદાના સમ ! લોકો તમે જ ન્યાય કરો કે આ મુસ્લિમ સ્ત્રીઓ-જે એક તરફ ઇમાન અને ઈસ્લામના હા'વા કરતી થાકતી અને કંટાળતી નથી અને બીજી તરફ બબરો અને સડકો પર નસ પીંડલીઓ, બાળુઓ, પાસાઓ અને છાતીઓ સાથે વિહાર અને સેરસપારી કરે છે, પોતાના મળદ્વારો, નિતંબો, છાતીઓ અને પાસાઓનું ઉઘાડેછોળ પ્રદર્શન કરતી નજરે પડે છે, ચહેરાઓ, આંખો અને હાંતોને શણુગારીને નઝારાનું આમંત્રણ પાઠવે છે, નસ માથે, બલકે વળેને એ પ્રમાણે સજાવી અને શણુગારીને ફરે છે કે એમાં ખાસ આકર્ષણ અને દિલકશીનો સામાન ફરાહમ થઈ જાય છે-શું તેણીઓએ અલ્લાહ તઆલાના પહાં ગિષેના આદેશની પાબંદી કરી છે ખરી ? શું તે શરીફઝાદીઓએ સજાવટ અને શણુગારના દેખાવમાં કોઈ સેકંડ જતી કરી છે જેને ગેરશરીફ સ્ત્રીઓ અપનાવી લે ? શું તેમણે પોતાના માટે કોઈ એવી વસ્તુ બાકી રહેવા દીધી છે, જેના લઈ તેને ઈઝ્જત

અને સન્માનને પાત્ર ઠેરવી શકાય ? હે માનવંત બહેનો ! જરા બતાવો તો, એક ગુનેહગાર, બદકાર અને નાચનાર સ્ત્રી તથા ઇઝઝતદાર, શરીર અને પવિત્ર સ્ત્રીમાં શું ફર્ક બાકી રહી ગયો છે ? શું આ જ કારણ નથી કે વાઘ આજે એક શરીર સ્ત્રી પર એ જ પ્રમાણે તરાપ મારવાનો પ્રયાસ કરે છે, જે પ્રમાણે એક બિન શરીર સ્ત્રી પર ? કારણ કે તે એમની અથોગ્ય અને અપ્રતીલ (ખરાબ) ચાલચલગત અને બિન શરદ કાર્યો અને વિચારોના લઈ તેણીઓને પણ પોતાનો શિકાર કહ્યે છે, સમજે છે. તેણી પોતે પણ એવી વાતો સાંભળે છે અને પોતાની આંખોથી તે સર્વ કાંઈ જુએ છે, જે શરમ અને પસ્તાવાનું કારણ, બને છે અને શિકારી તેણીને પણ કપટ આપે છે. કારણ, તેણીએ તે સ્ત્રીઓ સાથે મળતાપણું અપનાવ્યું છે, જેમના નજીક ઇઝઝત, સન્માન અને આખરની કોઈ કદર-કિંમત નથી. શરીર સ્ત્રીએ જ્યારે પોતાને ઇઝઝત, શરાફત અને પ્રતિષ્ઠાના કિલ્લામાં બંધ ન કરી તો તેની ઇઝઝત પણ ધૂળલેગી થઈ ગઈ અને બજારી લોકોએ તેને પણ બજારી સામાન સમજી લીધો.

હે સુસલમાન બહેન ! હાય અફસોસ કે જ્યારથી તેં દુપટ્ટાને ઊતારી ફેંક્યો છે તો માત્ર દુપટ્ટાને જ નહિ, બલકે તેં એ સાથે જ હયા, ઇઝઝત અને આખરને પણ ફેંકી દીધી છે. એ જ કારણ છે કે તારી શાન અને સન્માન ખતમ થઈ ગયાં છે અને જ્યારથી તેં શરમ-હયાના લિખાસને ઊતારી ફેંક્યો છે અને ઇન્સાની મનેઝાઓના લિખાસને પરિધાન કરી લીધો છે ત્યારથી તારી આ અવદશા થઈ છે. તને અતિ તિરસ્કાર અને ધિક્કારની નજરે જોવામાં

આવે છે. હાય અકસોસ આ અપમાન અને અવદશા પર !!! હજાર અકસોસ આ શરમ અને હયા પર !!!

[પર્વો તકવા અને ઈસ્લામનું પ્રતિક છે. પર્વો શરમ અને હયાની નિશાની છે. પર્વો સન્માન અને મહાનતાની આદર છે. હે મુસલમાન અને સન્માનીય બહેન ! પર્વો તારા સૌંદર્યનો સૌથી ખૂબસૂરત તાજ છે અને તારા અદબ તથા કમાલની સૌથી મોટી દલીલ.]

હે બહેન ! પોતાના પવિત્ર શરીરને બદમાશ અને દુરાચારી આંખોની દુષ્ટતા અને ચેષ્ટાથી બચાવ અને શરમના કિલ્લામાં એની હિફાજત કર, જેથી આંખોના દ્રોહી તીર તેના સુધી પહોંચી ન શકે. શરીફ અને પવિત્ર સ્ત્રી તે નથી, જે પોતાના શરીરને અડકવા અને તેનાથી ફાયદો ઉઠાવવાની કોઈ પુરુષને રજા કે તક ન આપે, બલકે વાસ્તવમાં શરીફ અને પવિત્ર સ્ત્રી તે છે, જે કોઈ પણ એવી નજરને પોતાના પવિત્ર શરીર પર પડવાની રજા કે તક ન આપે, જે એને ગંદી કરનારી હોય અને કોઈ પણ ગુનેહગાર આંખને પોતાની તરફ જોવાની રજા ન આપે, જે એની નિષ્કલંક અને નિર્મળ પવિત્રતાનું અપમાન કરનારી હોય.

પાકદામની અને પવિત્રતાના વિવિધ દરજ્જાઓ અને કક્ષાઓ છે. જેવી રીતે બેઇઝઝતી, બેશર્મી અને નિર્લજ્જતાના વિવિધ દરજ્જાઓ અને કક્ષાઓ છે. માનવ આત્માની મનેચ્છાઓ જે પ્રમાણે વિવિધ હોય છે, એ જ પ્રમાણે તે બેશર્મી અને બેહયાઈ માટે પણ વિવિધ હોય છે. અમુક

સ્ત્રીઓના આત્મા પાકદામન અને પવિત્ર હોય છે, જે શરમ અને હયાનો પોશાક પોતાના શરીર પર પરિધાન કરે છે અને નાપાક નજરોથી કષ્ટ અનુભવે છે. પોતાના સૌંદર્ય તથા ખૂબસૂરતીના પ્રદર્શનની જગ્યાએ શરમ અને હયાનો દેખાવ કરી, એને પર્દામાં છુપાવવાનો પ્રયાસ કરે છે. જ્યારે કે અમુક સ્ત્રીઓના આત્મા ખખીસ, ગુમરાહ, નાપાક, બેશરમ અને બેહયા હોય છે, જે અપરિચિત અને અજાણ માણસોથી મેળ-મેળાપને પોતાનું સૌભાગ્ય સમજે છે, પોતાના શરીરો સાથે લોકોની નજરોને રમવાની રજા આપે છે. એ વાત પર ખૂશી વ્યક્ત કરે છે કે તેણીઓ પુરુષોના આત્માઓમાં શહવત અને વાસનાભૂખને જાગૃત કરવા અને તેમની આંખોને લિજ્જત પહોંચાડવા માટે કારણભૂત છે. તેણીઓ પોતાના શરીરના શણગાર અને સજ્જવટમાં અતિશયોક્તિ તથા સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતીના દેખાવમાં અતિશયતાથી કામ લે છે, જેથી નફસાની ખવાહિશો-મનેચ્છાઓની પેરવી કરી મજા માણી શકે. આ જ છે તે શણગાર અને સજ્જવટનું પ્રદર્શન, જેની અદ્વાહ તઆલાએ મનાઈ ફરમાવી છે.

પરંતુ આ પ્રકારનું પ્રદર્શન કરનારી સ્ત્રીને આજની જૂઠી સંસ્કૃતિ શિક્ષિત અને પ્રગતિશીલ કહે છે ! પ્રશ્ન એ છે કે શું આ પ્રકારની સ્ત્રી ઇસ્લામની નજરમાં મુસલમાન, પરહેઝગાર અને દીનદાર કહેવડાવવાને પણ પાત્ર છે ? શું તેણીએ હુમૂર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમના ફરમાન ‘આંખ પણ ઝેના (બંધબિચાર) કરે છે અને આંખનો

જિના જોવું છે’-અનુસાર લોકોની નાપાક નજરોથી સ્વજાતને ગાંઠી કરી લીધી નથી ?

કૃત્રિમ રીતોથી પોતાના સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતીમાં વધારો થવામાં માનનારી અને પછી તેનું પ્રદર્શન કરનારી સ્ત્રી જો અંતરની આંખે જુએ તો તે નિઃશંકપણે એ પરિણામ પર પહોંચશે કે તે એ કૃત્રિમ રીતો વડે કદાપિ હકીકી સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતી પ્રાપ્ત કરી શકતી નથી, બલકે તે પોતાની મુખાકૃતિને બગાડી રહી છે અને તે કુદરતી સૌંદર્યને છૂપાવી રહી છે, જે અદ્વાહ તઆલાએ તેણીને અર્પણ કર્યું છે. અદ્વાહ તઆલાએ નીલી (આસમાની) ચમકદાર યા કાળી-શ્યામ પલકો માનવ જાતની નહિ, પણ બંદરો અને ફૂતરાઓની બનાવી છે, તો પછી એમને શું થઈ ગયું છે કે તેણીઓ તેમના સાથે મળતાપણું અપનાવવાનો પ્રયાસ કરે છે. અદ્વાહ તઆલાએ હોંટોને એટલા ઘેરા લાલ રંગવાળા બનાવ્યા નથી કે જેથી એવો ભાસ થાય કે તેમણે હમણા હમણા લોહી પીધું છે અને આંખોની ભ્રમણોને એ પ્રમાણે આંદ આકારની કે ચમકદાર પેદા કરી નથી કે એમને નિહાળી તે શયતાનની ભ્રમરો-અખરૂઓ યાદ આવી જાય, જેને આપણે કિરસા-કહાણીઓમાં વાંચી છે અને અદ્વાહ તઆલાએ નખોને હૃદયી વધુ મોટા અને લાલ રંગી પેદા કર્યા નથી કે જાણે તે દેખાવમાં કોઈ જંગલી પશુઓના ધંજ માલમ પડે, જે અત્યાર સુધી પોતાના શિકારના લોહીથી તરખોળ જણાતા હોય. ખુદાની કસમ ! લોકો જરા બતાવો તો ખરા કે આ ત વળી ખૂબસૂરતી છે કે બદસૂરતી ? ! કોઈ આરબ સ્ત્રીએ કેટલું

સુંદર કહ્યું છે : અર્થ : (૧) તે સૌંદર્યવાન સ્ત્રીથી કહી દો જેણે પોતાના નખોને વધારી રાખ્યા છે કે હું તો તેણીથી ભયભીત થઈ નાસી જવા માંગુ છું. (૨) અમારું તો ધારવું અને માનવું છે કે પંજરો તો જંગલી પશુઓના હોય છે. (૩) કાલે તેં ઘોડો આપી વાળોને કાપી નાખ્યા હતા અને પલકોની કુદરતી હાલત બદલી નાખી હતી. (૪) અને આજે તું પોતાના દાંતોને બોચી-ગરદન તરફ લઈ ગઈ છે અને પોતાના સૌંદર્ય વિરુદ્ધ નાકને પણ તેં એક તરફ નમાવી દીધું છે. (૫) હે લોકો ! જરા બતાવો તો ખરા કે આ ચાંદ જેવા મુખડાવાળીઓને આ કાણે બતાવ્યું કે સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતીનું રહસ્ય એ જ છે કે તેણીઓ પોતાની પ્રકૃતિ અને બનાવટને બગાડે, તેમાં ફેરફાર કરે (૬) હાલાં કે હકીકી સૌંદર્ય તો તે જ છે, જે કૃત્રિમ અને બનાવટી ન હોય, બલકે હકીકી હોય અને જો તેનાથી એક સેકન્ડ પણ આંખમિચામણા અને ગફલત દાખવશે તો એ યોગ્ય પગલું લેખાશે નહિં.

પ્રશ્ન એ છે કે આ મખલૂક જેને અદ્વાદ તઆલાએ સરસ આકારમાં સર્જ્યું છે, આ પ્રમાણે અતિશયોક્તિથી કામ લઈ પોતાના સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતીને કેમ બગાડી રહી છે ? પ્રત્યેક તે ચીજ જે પોતાની હદને ઓળંગી જાય તે પોતાની પૂર્વ હાલત (અસલિયત)થી ઊલટી, વિપરીત અને વિરુદ્ધ થઈ જાય છે. ખરું સૌંદર્ય તે જ છે, જે અદ્વાદ તઆલાએ પેદા કર્યું છે. કારણ કે તેણે દરેક ચીજને સમતુલિત, સુડોળ, ખરાખર અને મજબૂત બનાવી છે અને દરેક ચીજનું સર્જન અતિ સુંદર અંદાજ અને આકારમાં

કયું છે. એનાથી વધુ નિષ્ણાંત, પ્રવિણ અને નિપૂણ બીજો કોઈ નથી. એનાથી વધુ સુંદર તસવીર અને આકાર બનાવનાર, હકીકી સૌંદર્ય પેદા કરનાર તથા સુસમતોલ, સુડોળ અને ખરાખર અવયવો પેદા કરનાર એના સિવાય બીજો કોઈ જ નથી. એ જ દરેક ચીજનો સર્જનહાર છે અને સન્માર્ગે દોરવનાર પણ એ જ છે.

કેટલીક બહેનો પોતાના બનાવ-શણગારમાં એ પ્રમાણે અતિશયોક્તિ કરવા લાગી છે કે તેમણે પોતાના કુદરતી સૌંદર્યને બગાડી નાખ્યું છે. કેટલીય માનનીય બહેનોએ મૈકપ વડે પોતાના મુખોની ઉણપો અને ખામીઓને ખુલ્લી કરી દીધી છે. ચુસ્ત અને અર્ધનગ્ન વસ્ત્રો પરિધાન કરી પોતાની એઓને બહાર કરી દીધા છે, જેને લોકોની નજરો સારી પેઠે નિહાળે અને અનુભવે છે. તેણી પોતાની રીતે વિચારે છે કે વધુ મૈકપ કરવાથી નાની વયની દેખાય છે, પરંતુ તે આ પ્રમાણે બુદ્ધિની રીતે નાની થઈ ગઈ છે અને સન્માન તથા અદબની રીત ઘટી ગઈ છે.

માનનીય બહેનો ! આ પ્રમાણે કૃત્રિમ શણગારના સામાન વડે તો બદસૂરતીની બદસૂરતીમાં વધારો થઈ જાય છે. વૃદ્ધા વધુ વૃદ્ધા થઈ જાય છે. હકીકી સૌંદર્ય તે છે, જે સંસ્કારી અને પરહેઝગાર દિલોથી પ્રદર્શિત થાય છે. આંખોથી ઝબકે અને મુખો પર ચમકે છે, જે તેમના સૌંદર્યને ચાર ચાંદ લગાવી દે છે. શરમ અને હયાનું સૌંદર્ય હંમેશા ઝગમગિત અને ચકચકિત રહે છે. દિલોને આનંદ અને આંખોને નૂર બક્ષે છે. કેટલાયે ચેહરા ઘણા સુંદર અને

આંખો ઘણી ચમકદાર હોય છે, પરંતુ નાપાકી, અસહ્યતા, અનૈતિકતા, અજ્ઞાનતા અને બેવકૂફીના લઈ એમનું સૌંદર્ય બદસૂરતીમાં અને નૂર અપશુકનના અંધકારમાં ફેરવાઈ જાય છે અને કેટલાયે જોહરા જાહેરમાં બદસૂરત માલમ પડે છે, પરંતુ તે તકવા, ઈદમ અને વિવેકના નૂરથી રોશન હોય છે. હે મુસલમાન બહેન ! તું મુઅમિન અને માનપાત્ર હોવાની જગ્યાએ આ વાતને કેમ સરસાઈ આપે છે કે તું ફત્નાપોશાક અને તિરસ્કૃત બની જાય ? આ વાતને તું કેમ કરી સાંખી લે છે કે પોતાના મુખના ઈમાનના નૂરને જૂઠું, બનાવટ અને ઘોડાના આવરણ (પર્દા)થી છુપાવી લે ?

ફેન્યના મશહૂર લેખક ફકતુર હોજેએ લખ્યું છે કે, “સૌથી ખૂબસૂરત છોકરી તે છે, જેને પોતાની ખૂબસૂરતીનું જ્ઞાન અને ભાન જ ન હોય.”

જ્યારે સૌથી ખૂબસૂરત છોકરી તે છે, જેને પોતાની ખૂબસૂરતીનું જ્ઞાન અને ભાન જ ન હોય તો જાહેર છે કે સૌથી બદસૂરત છોકરી તે હશે, જેને પોતાના સૌંદર્ય પર અહંકાર અને અભિમાન હશે, નાઝ-નખરાં હશે, ચાલમાં પોતાને કુંવારી જાહેર કરશે, નજરોથી ગલત અસર ઉપજાવશે, વાતચીતમાં તકલ્લુફ કરશે, આ હરકતોથી તે બદસૂરત વધુ બદસૂરત થઈ જાય છે; ભલે જાહેરમાં કેટલીય ખૂબસૂરત કેમ ન હોય !

તે હકીકતમાં અજ્ઞાન છે, તેણે ઘોઠો ખાધેલ છે, તે પોતાની ખામીઓથી ગાફિલ અને બેહરકાર છે, તે પોતાના સૌંદર્ય નું પ્રદર્શન કરી પોતાના આત્મા પર ખુદમ આદરે

છે. કારણ કે તે દુનિયામાં લોકો માટે હાસ્યાસ્પદ રમકડું બને છે અને પોતાના આ ગુનાહને લઈ આખિરતમાં અદ્વાહ તઆલાના કોધની સુસ્તાહક કરશે.

શું આ હાસ્યાસ્પદ અને રડાવનારી વાત નથી કે તે વૃદ્ધા કે જેની ઝિંદગીનો ખ્યાલો છલકાવા આવ્યો છે, જેના સૌંદર્ય અને યૌવનની વસંત (બહાર) પાનખર (ખિંચાં) સુધી પહોંચી ગઈ છે, જેની પીઠ વાંકી થઈ ગઈ છે અને પીંડલીઓ સૂકાઈને લાકડી માફક થઈ ગઈ છે, તે પણ શણગાર અને ઝીનતનો પ્રબંધ કરે ! મૈકપમાં નવજવાન કન્યાઓને પણ શરમાવી અને હરાવી દે, ઓવરટેઈક કરી આગળ નીકળી જાય અને બનાવ શણગારમાં કોઈ તક જતી ન કરે ! ! !

શણગારનો ડોળ સીની જહાલતની નિશાની છે :

જે સ્ત્રી અવગુણો, અનિષ્ટો અને દુષ્કાર્યો કરે, તથા લોકોને ખૂશ રાખવા અદ્વાહ તઆલાની નાફરમાની કરે, એનાથી વધુ અજ્ઞાન, અસહ્ય, અભાગી અને છીછરી કોણ હોય શકે ? હુમૂર રસુલુદ્વાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમનું કરમાન કેટલું સાચું છે કે સ્ત્રીઓ બુદ્ધિ અને ધર્મની રીતે અધૂરી હોય છે.

સીની બુદ્ધિ જેટલી ઓછી હશે, તેટલા જ પ્રમાણમાં તે વધુ સૌંદર્યનું પ્રદર્શન કરશે અને સ્ત્રી જેટલી અભણ અને અજ્ઞાન હશે, તેટલા જ પ્રમાણમાં તે શણગાર તથા સજાવટનો પ્રબંધ કરશે. તે શરમ અને હમાને પીઠ પાછળ

નાંખી જહાલત યુગની સ્ત્રીઓનું અનુસરણ કરશે. હાલાંકે અદલાહ તઆલા ફરમાવે છે :

‘અને આગલી અજ્ઞાનતાના રિવાજ મુજબ સૌંદર્યનું પ્રદર્શન ન કરો.’

આ દૃષ્ટાંત કેટલું સુંદર છે કે ઠાલુકમ અને ખાલીખમ માથું શણગારનું મોહતાજ છે, પરંતુ તે માથું જે ઇલમ અને બુદ્ધિથી ભરેલું હોય, તેને કોઈ પણ પ્રકારના શણગારની જરૂરત નથી. કારણ કે ઇલમ તેને સૌંદર્યવાન અને સુશોભિત બનાવી દે છે અને એ જ સૌથી ઊંચી અને સંપૂર્ણ શોભા છે, ઝીનત છે.

કદાચ એ જ કારણસર આપણે જોઈએ છીએ કે માનવંત ઉસ્તાઝો, બુદ્ધિવાનો અને અહલે ઇલમ મોટા બૂટ અને મોકો લિખાસ પહેરે છે અને પોતાના જાહેરી શણગાર અને શોભાનો કોઈ પ્રબંધ કરતા નથી. કારણ, જ્યારે મનુષ્ય પોતાની બુદ્ધિ માટે પ્રબંધ કરે છે તો શરીરને ખેંચાર અને વ્યર્થ છોડી આપે છે. મનુષ્ય તે નથી જે જાહેરી અને ખાદ્ય શણગાર અને શોભાને સર્વ કાંઈ સમજે. કોઈ આરબ કવિએ કેટલી સત્ય અને સુંદર વાત કહી છે :

જાહેર- [અર્થ : પોતાના નફસ (આત્મા)ની તકેદારી રાખો અને તેના ફાઈલને પૂરા કરવાની વ્યવસ્થા કરો, કારણ કે તમે શરીર સાથે નહિ, બલકે આત્મા સાથે ઈન્સાન છો.]

સૌંદર્ય અને રૂપનો દેખાવ એ નરી અજ્ઞાનતા, મૂર્ખતા અને અલ્પ બુદ્ધિનું પરિણામ છે. એની દલીલ આ છે કે

સામાન્યપણે નાના ભૂલકાંઓ ઝીનત અને સૌંદર્યના દેખાવનો શોખ ધરાવે છે તથા પોતાના નવા અને સુંદર કપડાંઓ પર કુલણીયા કાગડાની માફક હર્ષધેલા અને આનંદી બની જાય છે અને લાંબા સમય સુધી આયનાને જ જોયા કરે છે. એ જ પ્રમાણે સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતીનો દેખાવ કરનારી સ્ત્રી પણ પોતાનો વધુ પડતો સમય આયના સામે પસાર કરે છે. ભૂલકાંઓ તો થોડો સમય વહી ગયા પછી પોતાના સૌંદર્ય અને ઝીનતને ભૂલી જાય છે, પણ આ અબુદ્ધ અને મૂર્ખ તો પોતાનું જીવન જ આયના સમક્ષ વ્યતીત કરે છે અને દરેક ઘડીએ તે પોતાની પાસે આયનો રાખવાનો પ્રયાસ કરે છે, જેથી જ્યાં પણ જાય ત્યાં પોતાના સૌંદર્ય અને રૂપને નિહાળતી રહે અને મેક પને ઠીક કરતી રહે.

એ જ પ્રમાણે છોકરવાદ અને છીછોરાપણાનો દેખાવ કરનારી સ્ત્રીઓને આ વાત ઘણી માથાભારે માલમ પડે છે કે તેણીઓ પોતાના કૃત્રિમ સૌંદર્યને છૂપાવી રાખે અને જો પોતાના સૌંદર્ય વડે લોકોને ફિત્તામાં સંડોવી ન શકે તો એમને ઘણું દુઃખ થાય છે. પ્રત્યેક પળે તેણીઓને આ વાતનો ઈન્તઝાર રહે છે કે એવકૂફ લોકો એમના રૂપ અને સૌંદર્યની પ્રશંસા કરે. આ વાત અતિ આશ્ચર્યચક્રિ છે કે આ ભયાનક રોગ શિક્ષિત, સંસ્કારી, કોલેજ-વિદ્યાપીઠો અને યુનિવર્સિટીઓની સ્નાતિકાઓ (પડવીવાળીઓ) તથા શિક્ષણ ગ્રહણ કરતી બાળાઓમાં કંઈક વધુ જ જોવા મળે છે. હાલાંકે તેણીઓએ વિદ્યા અને અદલાહની કૃપાના પ્રતાપે આ અજ્ઞાનતા વિરુદ્ધ જિહાદ કરવો જોઈતો હતો, બળવો પુકારવો જોઈતો હતો, પરંતુ શું કરીએ ? શિક્ષિતાઓ પણ

મનેચ્છાઓ અને ખ્વાહિશોની પૂજારી બની ગઈ છે. આહ ! સત્ય ફરમાવ્યું છે અદલાહ તઆલાએ....

[‘અને એવા માણસથી વધુ ગુમરાહ કોણ હશે, જે અદલાહ તઆલાની હિદાયત વિના જ પોતાની મનેચ્છા પર ચાલે છે. બેશક, અદલાહ તઆલા જાલિમોને હિદાયત આપતા નથી.’] (સૂ. કસસ, ૫૦)

બસ, અફસોસ છે તે જ્ઞાની; પરંતુ ઈરાદાપૂર્વક, જાણી જોઈને અજ્ઞાન બની જનાર સ્ત્રી પર જે પોતાની મનેચ્છાઓને છોડવાની શક્તિ ધરાવતી નથી, જે પોતાના સર્જનહાર અને પાલનહારની નાફરમાનીને સાધારણ સમજે છે, અદલાહની આયતો અને તેના આદેશોને સાંભળે છે, પરંતુ અભિમાનથી મૂખ ફેરવી લઈ શણગાર અને સૈંદર્યના દેખાવને વળગી રહે છે. જાણે તેણીએ અદલાહ તઆલાના ફરમાનને સાંભળ્યું જ નથી :

“ફરેક જૂઠા ગુનેહગાર માટે ખરાબી છે કે ખુદાપાકની આયતો તેને પઢી સંભળાવવામાં આવે છે તો તેને સાંભળી તો લે છે, પરંતુ પછી અભિમાનથી (કુફ્ર) પર હઠાગ્રહ કરે છે. જાણે કે તે આયતોને તેણે સાંભળી જ નથી. તો એવા માણસને (અદલાહ તઆલાના) હુઃખદાયક અજાબની ખુશ-ખબરી સંભળાવી દો.” (સૂ. બકિયહ, ૬-૭)

શું તે ગાફિલે એવો ગુમાન કરી લીધો છે કે અદલાહ તઆલાએ તેને અધિકાર આપી દીધો છે કે તે શરીરતે ઈલાહિઅહમાંથી જેને આહે માને અને જેને આહે ન માને.

કદાચ એ જ કારણ છે કે તે અદ્વાહ તઆલાના અમુક આદેશોને સ્વીકારે છે અને અમુકને નકારે છે. આ પ્રકારના જ લોકો વિષે અદ્વાહ તઆલા ફરમાવે છે :

“(આ) શું (વાત છે કે) તમે કિતાબ (કુર્આન)ના અમુક હુકમોને તો માનો છો અને અમુકનો ઈન્કાર કરો છો ? તો પછી તમારા પૈકી જેઓ આવી હરકત કરે, એમની સજા એ સિવાય બીજી શી હોઈ શકે કે દુન્યવી જિંદગીમાં તો ફજેતી થાય અને તેઓને કિયામતના દિવસે ઘણા જ સખ્ત અઝાબમાં નાખી દેવામાં આવે અને જે કામ તમે કરો છો, અદ્વાહપાક તેનાથી બેબબર નથી.”
(સૂ. બકરહ, ૮૫)

અદ્વાહ તઆલાએ પોતાની શરીઅત અને હુકમોને લોકોની ખ્વાહિશો, મિઝાજ અને સ્વભાવ પ્રમાણે બનાવ્યા નથી, બલકે ફરમાવ્યું છે :

‘અને જો અદ્વાહ તઆલા તેઓની મનેચ્છાઓ મુજબ આવે તો આકાશો અને પૃથ્વી તથા જે કંઈ એ બન્નેવમાં છે, તે બધાં હલાક થઈ જાય.’ (સૂ. મુઅમિનૂન-૭૧)

[અદ્વાહ તઆલાએ કંઈ મુઅમિન પુરુષ કે સ્ત્રીને એ અધિકાર પણ આપ્યો નથી કે તે ધર્મના અમુક આદેશોને પોતાની બુદ્ધિ અને મનેચ્છા પ્રમાણે અપનાવે અને અમુકને છોડી દે. જો કંઈ આ પ્રમાણે કરશે તો તે નાફરમાન, ગુનેહગાર અને ગુમરાહ ગણાશે. અદ્વાહ તઆલાનો ઈર્શાદ છે :

‘અને કોઈ ઈમાનદાર પુરુષ અને ઈમાનદાર સ્ત્રીને ઘટિત નથી કે જ્યારે અદ્વાહ તઆલા અને તેના રસૂલ સદ્દલાહુ અલયહિ વ સદ્દમ કોઈ કામનો હુકમ આપી દે તો તે કામમાં પોતાનો પણ કોઈ અધિકાર સમજે અને જેણે અદ્વાહ તઆલાની તથા તેના રસૂલ સદ્દલાહુ અલયહિ વ સદ્દમની નાકરમાની કરી તો તે દેખીતી ભૂલ કરી માર્ગથી ભટકી ગયો.’

(સૂ. અહઝાબ, ૩૬)

પોતાના આત્મા પર હુદમ અને અત્યાચાર ગુનારે છે તે સ્ત્રી જે હકને ઓળખી લે અને હિદાયતના નૂરને તો જોઈ લે, પણ પોતાની આંખો મીચી જાય અને તેનાથી દૂર થઈ જાય કે જેથી પોતાના અધિકાર અને ઈરાદાથી અધારપટમાં અટકવો અને કલ્પનાઓ પર ચાલે અને તેણીના ઈરાદાઓ તથા ઉમંગો પર શહવતનું જ વર્ચસ્વ રહે. આ રીતે તેનું ઈમાન કમઝોર થઈ જાય છે અને દિલ પર શહવતની સત્તા સ્થાપિત થઈ જાય છે. એ જ કારણ છે કે ઈદમ હોવા છતાં તે અદ્વાહ તઆલાની નાકરમાની કરે છે. જાણી-નિહાળી અદ્વાહના આદેશોને તિલાંજલી આપે છે અને અદ્વાહ તઆલાની પ્રસન્નતા-રજામંદી પ્રાપ્ત કરવાને બદલે બદમાશો અને ગુનેહગારોની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત કરવાની કોશિશ કરે છે. એથી જ તેના પર અદ્વાહ તઆલાનું આકરમાન સિદ્ધ થાય છે :

૧૫ - [‘શું’ તેં તે માણસને જોયો ? જેણે પોતાની મનેચ્છાને પોતાનો મા’બૂદ (પૂજ્ય) બનાવી રાખ્યો છે અને જાણવા-બુઝવા છતાં (ગુમરાહ થઈ રહ્યો છે તો) ખુદાપાકે (પણ)

તેને શુભરાહ કરી દીધો અને તેના કાનો તથા દિલ પર મહોર લગાવી દીધી. હવે ખુદા સિવાય એને કોણ સીધા માર્ગે લાવશે ? તો તમે નસીહત કેમ ગ્રહણ કરતા નથી ?' (સૂ. જાબિયહ, ૨૩)

થોડા અર્થહીન કારણો :

જી હા ! સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતીનો દેખાવ એક એવી ખ્વાહિશ છે, જેણે દિલો પર વર્ચસ્વ અને કબજો જમાવી લીધો છે. જેણે દિલોને પોતાના શુભામ બનાવી દીધા છે અને પુરુષો તથા સ્ત્રીઓની આંખોને અંધ કરી દીધી છે. આ એક એવી ખ્વાહિશ છે, જેના ચરણોમાં ઇસ્મવાળાઓ, શિક્ષિતો અને સંસ્કારી લોકો અપમાન અને બેઇઝબતી સાથે નમી પડ્યા હતા અને દીનદાર લોકો પણ એ પ્રમાણે એની માયાબળના શિકાર થઇ ગયા હતા, જે પ્રમાણે પાપાચારી, શુનેહગાર અને નાસ્તિક લોકો થઇ ગયા હતા. સારાંશ કે સર્વ લોકો કેઇ પણ પ્રકારની આનાકાની, શેહશરમ કે વિચાર્યા વગર એના આજ્ઞાધીન અને તાબેદાર થઇ ગયા છે, બલકે સાચું પૂછો તો વિશાળ દિલો અને ઉદાર મને તથા લિજ્જત અને ખ્વાહિશ પરસ્તી સાથે એની લાંબી લાંબી, વાંકડવેલી કુદ્દેફા-કેશકલાપના કેદી બની ગયા છે. તેઓ એના નશામાં ચકચૂર બની ગયા છે, આ કિત્નાએ તેમની ખુદ્દિ અને સમજને નકામી કરી દીધી છે અને તેઓ અદ્વાહ તઆલાએ હરામ કરેલ ચીજોથી આંખમીંચમણા કરી તેને જાઇઝ અને હલાલ સમજી રહ્યા

છે અથવા તો પછી તેને જાઈજ કરાવવા માટે કંઈ કારણો રજૂ કરવા મંડે છે. જેમકે,-

(૧) અમુક લોકો કહે છે કે આ કોઈ મોટો ગુનાહ નથી, બલકે નાનો (સગીરહ) ગુનાહ છે.

(૨) અમુક કહે છે કે આ તો સંસ્કૃતિ અને પ્રગતિની નિશાની છે.

(૩) અમુક એવું કહેવા મંડે છે કે તે પોતાના જેવી બીજી સ્ત્રીઓ વિરુદ્ધ કાર્યનીતિ અપનાવીને મઝાક અને ટીકાનું નિશાન બનવા માંગતી નથી.

(૪) કેટલાકને તો એવું કહેતાં સાંભળ્યા છે કે આ પ્રમાણે કરવાથી એમની છોકરીઓની જલદી શાદીનો કોઈ માર્ગ નીકળી આવશે.

(૫) અમુક સ્ત્રીઓ એ કારણ દર્શાવે છે કે એ તો સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતીનો દેખાવ પોતાના પતિઓની તાબેદારી માટે કરે છે અને તેઓની પ્રસન્નતા (ખૂશનૂદી) મકસૂદ છે. એક હેતુ એ પણ છે કે તે તેણીને છોડી બીજી કોઈ સ્ત્રી તરફ આકર્ષાય નહિ, તે પરાયીના પ્રેમમાં સંડોવાય નહિ.

(૬) કેટલીક સ્ત્રીઓ એ હા'વો કરે છે કે હમણાં એ નાની વયની છે અને પર્દાના અહકામ એને લાગુ પડતા નથી.

(૭) અમુકનું કહેવું છે કે એ તો વૃદ્ધા છે. એના તરફ કોણ નજર કરશે ? એને કોણ સૂંધશે ?

(૮) અમુક સ્ત્રીઓ કહે છે કે અમે તો મંકપનો દેખાવ એટલા માટે કરીએ છીએ કે અમારી શકલ-સૂરત દેખાવડી અને સારી નથી, જેથી લોકો અમારાથી સૂઝ અને નફરત ન કરવા લાગે.

મતલબ કે દરેકે આ પ્રકારના કારણો અને બહાના હુંઢી કાઢી પોતાના નફસને ધોકામાં મૂકી દીધો છે. ગુનાહોથી પ્રમાદ અને અફલત વર્તવામાં આવે છે અને બાણી-નિહાળીને માત્ર પોતાની જવાહિશને સંતોષવા માટે અલ્લાહ તઆલાની નાફરમાની પર હઠાઝહ કરી રહ્યા છે.

[ઘણા વખતે લણેલી-પહેલી સ્ત્રીઓ જ વધુ ઝઘડે છે. લલે, તેમના ઝઘડાનું મૂળ અસત્ય અને ખાતિલ જ કેમ ન હોય. એવી સૂરતમાં અલ્લાહ તઆલાનું નીચેનું ફરમાન તેમના પર સિદ્ધ થાય છે:]

“અને તે કાફિર લોકો જૂઠી વાતો પર ઝઘડે છે કે જેથી તે વડે સત્ય વાતને ઉડાવી દે અને તેમણે મારી આયતોને તથા જે (અઝાબ)થી તેમને ડરાવવામાં આવ્યા છે, તેને મરકરી બનાવી દીધા છે.” (સૂ. કહફ, ૫૬)

તેણીઓ પોતાની અસત્ય અને ખાતિલ વાતના સમર્થનમાં એટલી તો ઝઘડે છે કે તકવા અને ખુદા-ખૌશીને જડતા અને જુનવાણીનું નામ આપે છે અને પર્હો કરવાને તથા ગુમાંગો ઢાંકવાને-છુપાવવાને વ્યર્થ પાખંદી કહ્યે છે. હકીકત આ છે કે તેમણે ઇસ્લામને ઓળખ્યો નથી, કુર્આન શરીફને સમજ્યું નથી, નહિ તો એક સુસલમાન, શિક્ષિત

અને સંસ્કારી સ્ત્રીની શાનને તો એ વાત જ શોભે કે તે ગુનાહ, વ્યભિચાર, પાપાચાર અને નિર્લજ્જ વિરુદ્ધ જિહાદ કરવાને પોતાની પ્રથમ ફરજ સમજે. બેહયાઈ, અનિષ્ટ અને ગુનાહિત કાર્યોથી અળગી રહે. સ્વભાતને અને બીજા મુસલમાન તથા વતનની બહેનોને પણ ઈસ્લામ વિરુદ્ધ વિદ્રોહ અને બંડ પુકારવાથી અટકાવે અને પોતાની સઘળી વાકશક્તિ તેમ જ કલમી શક્તિને ઈસ્લામના પ્રચાર-પ્રસારમાં ખપાવી દે, જેથી અલ્લાહ તઆલાએ અપેક્ષા અનંત અને અમાપ નેઅમતોનો શુક્ર અદા થઈ શકે.

હકીકત આ છે કે સ્વગુમાનમાં પોતાને શિક્ષિત માનતી સ્ત્રીઓ દુનિયાની જિંદગીથી તો સભાન છે; પરંતુ આખિરતની જિંદગીથી અભાન અને અજાન છે. એ જ કારણ છે કે તેણીઓ મહા ગુનાહને નાનો સરખો અને નિર્લજ્જ કૃત્યોને સારાં સમજે છે. આ સંસ્કારી સ્ત્રીઓનું સમજવું છે કે સૌંદર્યનું પ્રદર્શન પણ નાનો ગુનાહ છે અને નમાઝ, રોઝા, હજ, સદકાત વગેરે એમની અસંખ્ય નેકીઓ આ નાના ગુનાહને નાબૂદ કરી દેશે. કારણ કે નેકીઓથી નાના (સગીરા) ગુનાહ માફ થઈ જાય છે.

અલ્લાહ તઆલાની આજ્ઞાનું ઉલ્લંઘન કરનાર તથા એના શુકસા અને કોધની અવહેલના અને અવગણના કરનાર સ્ત્રીઓએ જાણી લેવું જોઈએ કે પ્રત્યેક તે કામ જેની અલ્લાહ તઆલાએ મનાઈ ફરમાવી છે, તે ગુનાહ કબીરહ-મોટો ગુનાહ છે. ખાસ કરી નારીઓનું આ પ્રમાણે અર્ધ-નગ્ન પોશાકમાં નીકળવું, ખુલ્લમ ખુલ્લા સેર-સપાટી કરવી

અને પોતાના સૌંદર્યનું પ્રદર્શન કરવું તો અતિ મહા ગુનોહ છે. અદલાહ તઆલાએ એની ભારપૂર્વક મનાઈ ફરમાવી છે અને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમે પણ ઘણા જ સખત શબ્દોમાં એની મનાઈ ફરમાવી છે. માટે તમારો એ વહેમ કે આ તો નાનો ગુનોહ છે, તદ્દન ખોટો છે. સૌંદર્ય અને શૃંગારનો દેખાવ તો એટલો મોટો ગુનોહ છે કે એનાથી સર્વ નેકીઓ ખરબાદ થઈ જાય છે; ખલકે (અમુક વખતે તો) ઇન્સાન ઇસ્લામની દોલતથી વંચિત થઈ જાય છે, તો હે માનનીય બહેન ! જરા વિચાર કે કેટલા વખત તે આ મહા ગુનોહ કયો ? કેટલા વખત તે પોતાના ગુમાંગો (સતર)નું પ્રદર્શન કર્યું ? કેટલીવાર તે કિત્તાની અગ્નિને ભડકાવી ? કેટલી બદમાશ આંખો તારા શરીર અને સૌંદર્યથી લાલવંત થઈ ? કેટલા દિલોએ તારા મિલનનો શોખ વ્યક્ત કર્યો ?

જો તું પોતાના સઘળા ગુનાહોની ચકાસણી કરીશ, જેને તે જીવનભર નગ્નતામાં નીકળી સેર-સપાટીના બહાને સૌંદર્ય અને શૃંગારનું પ્રદર્શન કરી હરતાં ફરતાં કર્યા છે, તો તને ગુનાહોનો એક પર્વત દેખાશે, જેના નીચે દબાઈને તું મરી જઈશ અને યાદ રાખ કે કિયામતના દિવસે પણ એ ભારને વહન કરવાની શક્તિ તારામાં હશે નહિ. તું મોટા (કબીરહ) ગુનાહને નાનો (સગીરહ) સમજે છે અને મોટા ગુનાહને નાનો સમજવો, એ પણ એની જગાએ એક ગુનોહ છે, કારણ કે જે માણસ ગુનાહને તુચ્છ અને નાનો સમજશે, તેને સજા પણ વધુ મળશે. ગુનાહને તુચ્છ અને હકીર સમજવાનો અર્થ આ છે કે તે અદલાહ તઆલાના

આદેશને તુચ્છ સમજે છે અને ગુનાહને મોટો સમજવાનો અર્થ આ છે કે તે અદ્વાહ તઆલાના હુકમને તુચ્છ સમજે છે. જેમ કે હદીસ શરીફમાં છે :

૫૧૨૧ - [‘મો’મિન પોતાના ગુનાહને એવો સમજે છે કે જાણે એના માથા પર પહાડ છે અને તેને (હંમેશા) ભય રહે છે કે તે એના પર ધસી પડશે અને મુનાફિક પોતાના ગુનાહને માખીની જેમ સમજે છે, જે એના મુખ પર આવીને બેસે છે અને તે એને ઉડાવી આપે છે.]

નેકીઓથી બદ્દીઓ ત્યારે ખતમ થાય છે જ્યારે બદ્દીઓથી સાચા દિલે તૌબા અને પશ્ચાતાપ કરવામાં આવે, શરમિંદગીને ઇઝહાર કરવામાં આવે; પરંતુ જો ગુનાહ અને નાફરમાનીના કાર્યો પર હઠાગ્રહ કરવામાં આવે અને એના પર નીડરતા દાખવવામાં આવે તો એનાથી નેકીઓ બરબાદ થઈ જાય છે. જેમકે અદ્વાહ તઆલા ફરમાવે છે :

“પરંતુ જેણે (સાચા દિલથી) તવબા કરી અને ઇમાન લઈ આવ્યો અને સત્કાર્યો કર્યા તો અદ્વાહ તઆલા આવા લોકોના ગુનાહોને નેકીઓથી બદલી નાખશે અને અદ્વાહ તઆલા તો માફ કરનાર, મહેરબાન છે.” (સૂ કુર્કાન, ૭૦)

આશ્ચર્યજનક વાત છે કે બુદ્ધિવાન અને શિક્ષિત એક મુસ્લિમ સ્ત્રીને એ કેવી રીતે શોભે કે તે પોતાના સત્કાર્યો અને નેકીઓને બરબાદ કરે તથા તુચ્છ ચીજ અને ક્ષણિક લિજ્જત પર હંમેશાની રાહત અને સઆહતને ન્યોચ્છાવર કરી દે; બલકે લિજ્જત પણ ક્યાંથી ? આ સર્વે તો ગુનાહ,

પાપાચાર અને ગુમરાહીના બ્યર્થ કામોમાં થકાવટ અને સમય વેડફવા સિવાય કંઈ જ નથી. સૌંદર્ય અને શૃંગારનું પ્રદર્શન કરનાર સ્ત્રી કેટલી ગુમરાહ અને ગાફિલ છે કે જન્નતને તો એક તુચ્છ કિમતે તે વેચી રહી છે અને મોંઘીદાટ કિમત ચૂકવી જહન્નમને ખરીદી રહી છે, કારણ કે વૈભવવિલાસ અને ફેશન તથા એના પ્રદર્શનમાં ઘણો જ માલ ખર્ચ થાય છે અને બેહુલ સમય વેડફાય છે. જ્યારે કે અદ્વાહ તઆલાની ઇબાદતમાં એનાથી ઘણો ઓછો સમય ખર્ચાય છે. લોભ-લાલસા, કામવાસના અને ગફલતનો ખુદાપાક સત્યાનાશ કરે કે એની ઓથમાં શયતાને ગુનાહિત અને જામક કૃત્યોની કેવી માયાબળ પાથરી દીધી છે અને લોકોને અદ્વાહ તઆલાની ફરમાંખરદારી તથા ઇમાનથી વેગળા કરી દીધા છે, જેમ કે મેંકપ ખગડી જવાની ખીકે તે વુઝૂને છોડી દે છે, જેથી વુઝૂ ન કરવાને લઈ નમાઝ પઢી શકતી નથી; ખલકે નમાઝ પઢી પણ લે તો એનો તેણીને કોઈ લાભ થતો નથી, કારણ કે તેણીને એની નમાઝે ખરાબ વાતો અને કામોથી અટકાવી નથી. જ્યારે અદ્વાહ તઆલા તો ફરમાવે છે :

“બેશક, નમાઝ બેહયાઈ અને અચોગ્ય કામોથી અટકાવે છે.” (સૂ. અન્કબૂત-૪૫)

જાણી- [હુઝૂર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ફરમાવે છે :

“જેની નમાઝ ખરાબ કામોથી ન રોકે તો તે નમાઝ જ નથી.”

૧૪૧- [તે પોતાના રોઝાને પણ ખતમ કરી નાખે છે. આપ સદ્દેશ્વાહુ અલયહિ વ સદ્દેમનો ઈર્શાદ છે :

“જે (રોઝહદાર) જૂઠી વાત અને જૂઠા અમલને છોડી ન દે, તો અદ્વાહ તઆલાને એ (રોઝહદાર)ના ભૂખ્યા અને તરસ્યા રહેવાની કોઈ જરૂરત નથી.”]

(બુખારી-મુસ્લિમ)

શું ફેશન અને શૃંગારથી વધીને કોઈ જૂઠી વાત, શુમરાહીનું કામ કે નાફરમાની પર હઠ ગ્રહ હોઈ શકે છે ? શું તેમણે અદ્વાહ તઆલાના આ આદેશને સાંભળ્યો નથી કે શુનાહિત કાર્યોથી સત્કાર્યો ખરબાદ થઈ જાય છે ? :

“હું ઈમાનવાળાઓ ! અદ્વાહના હુકમને માનો અને રસૂલ સદ્દેશ્વાહુ અલયહિ વ સદ્દેમના કહેવા પ્રમાણે ચાલો અને પોતાના નેક કામોને વ્યર્થ ન કરો.”

(સ્ક. મુહમ્મદ-૩૩)

આપણે શુમરાહીના કાર્યોથી નીડર અને આઝાદ બની પોતાના સત્કાર્યોને નકામા શા માટે કરીએ ? આ આયતના અર્થને સમજી પોતાની નેકીઓને અકારત શા માટે કરીએ ? જ્યારે કે આપણે પોતાને સંસ્કારી, શિક્ષિત અને ઉન્નત પણ કહીએ છીએ અને કુર્આન શરીફ પર ઈમાન હોવાનો આપણો દાવો પણ છે. આશ્ચર્ય છે કે કુર્આનમાં આપણે પોતાના માલિક, સર્જનહાર અને અન્નદાતાનો આ ઈર્શાદ પઢીએ છીએ :

“અને તેણીઓ પોતાની ઓઢણીઓને પોતાની છાતીઓ પર નાખી રાખે અને પોતાના શણગાર (ની જગાઓ)ને બાહર ન થવા દે.”] (સૂ. નૂર-૩૧)

-છતાં આપણે અલ્લાહ તઆલાના આદેશ વિરુદ્ધ નીડરતા દાખવીએ છીએ. તેના ગુસ્સા અને ક્રોધથી ડરતા નથી અને ગુમાન કરીએ છીએ કે આપણે બુદ્ધિવાન છીએ, નફા અને મસ્તિહતને સુપેરે સમજીએ છીએ. આહ ! હકીકત એ છે કે અમુક વિદ્યાઓ (દીની) જહાલતનું પારેણામ હોય છે અને જે માણસ કુર્આનનાં નૂરથી પ્રકાશ ન મેળવે તે ગુમરાહીના અંધારપટમાં ઠોકરો ખાતો રહેશે અને ઉચ્ચ પદવીઓ મેળવવા છતાં ય જહાલતની બેડીઓમાં જકડાયેલો રહેશે.

શું સૌંદર્ય અને શૃંગાર પર હઠાગ્રહ કરનાર સ્ત્રીથી વધુ અજ્ઞાન કોઈ હોઈ શકે છે ? ખાસ કરી જેને સાનલાન અને જ્ઞાન પણ હોઈ કે આ કામ અલ્લાહ તઆલાની નારાઝગીનું કારણ છે ! આ તો એટલો મોટો ગુનાહ અને ખુરાઈ છે કે એનાથી નમાઝ પણ તૂટી જાય છે. અલ્લાહ તઆલાનો ઇર્શાદ છે :

‘નિ:શંક, નમાઝ બેહયાઈ અને ખરાબ વાતોથી રોકે છે.’ (સૂ. અનકયૂત-૪૫)

હુમૂર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમે ફરમાવ્યું છે :

‘જેની નમાઝ ખરાબ કામોથી ન અટકાવે તેની નમાઝ જ નથી.’

આ હદીસથી આ વાત ફલિત થાય છે કે નસીતા એવી ખરાબી અને ખુરાઈ છે કે એની સાથે માણસ નમાઝના બદલા અને સવાબથી વંચિત થઈ જાય છે. એક ઈમાનદાર અને પરહેઝગાર સ્ત્રી-જે પોતાના પાલનહારની પ્રસન્નતા અને જન્નતની ચાહક હોય, આ વાતને કેવી રીતે પસંદ કરશે કે તે આ ખુરાઈ પર હઠાચહ કરી નમાઝના સવાબને વેડપી નાખે અને આ રીતે અદલાહ તઆલાના ક્રોધથી ખચાવનાર એક શ્રેષ્ઠ ચીઝથી વંચિત થઈ જાય. જાણે આ હઠાચહથી તે એ વાતની પણ સાબિતી ફરાહમ કરે છે કે તે અદલાહ તઆલાથી ડરતી નથી, એની પ્રસન્નતાની તેણીને કોઈ જરૂરત નથી. એ જ પ્રમાણે તે રોઝાના સવાબને પણ ખરબાદ કરી દે છે. કારણ કે અદલાહ તઆલા નસી, નિર્વસ્ત્ર અને બેપહાં સ્ત્રીઓના રોઝાઓને સ્વીકારતો નથી. આપ સદ્દેલાહુ અલયહિ વ સદ્દેમતું પણ ફરમાન છે :

‘અમુક રોઝહદાર એવા પણ હોય છે કે ભૂખ્યા અને તરસ્યા રહેવા સિવાય તેમને હાથ કંઈ આવતું નથી.’

એટલે કે આ સ્ત્રી ભૂખી અને પ્યાસી તો રહે છે; પરંતુ તેને સવાબ અને નેકીમાંથી કોઈ ચીઝની જરૂરત હોતી નથી. સ્વગુમાનમાં એવું માને છે કે એની નમાઝો અને રોઝા એની આ નસીતા અને ખીજા ગુનાહોનો કફકારો (પ્રાયશ્ચિત) થઈ જશે, પરંતુ આ ખાપડી અને અલાગી સ્ત્રી કેટલી ગાફિલ છે. એને ખબર જ નથી કે જેવી રીતે

આ નસતાને દરરોજ, બલકે પ્રત્યેક સેકંડ વળગી રહે છે, તેવી જ રીતે એના સત્કાર્યો અને નેફીઓની પાચમાલીનો ક્રમ અને પરંપરા પણ ચાલુ જ રહેશે. તદુપરાંત ત અદ્વાદ તઆલાની નારાઝગીને પણ પાત્ર ઠરશે. શું આથી વધીને કોઈ નુકસાન અને ખરબાદી હોઈ શકે છે ? શું આથી વધીને કોઈ જહાલત કે ગુમરાહી હોઈ શકે છે ? શું જન્નતની અવિનાશી અને કાયમી નેઅમતોની સરખામણીમાં આ નિર્લંબ અને નસતાની તુચ્છ અને અપમાનિત લગ્નતની કોઈ નિસ્ખત હોઈ શકે છે ? હકીકત આ છે કે તેમણે દુનિયાને આખિરત પર સરસાઈ આપી દીધી છે. પોતાના પાલનહાર અને સર્જનહારની પ્રસન્નતા પર પોતાની મનેચ્છાઓની પ્રસન્નતાને પ્રાધાન્ય આપી દીધું છે અને આ પણ એક હકીકત છે કે આ મૂર્ખ લોકો પોતાની જાનોના જ દુશ્મન છે.

તે લોકોની હાલત કંઈક વધુ આશ્ચર્યજનક છે જેઓ સ્વગુમાનમાં સરકાર, સહયતા અને ઉન્નતિના જાંડાધારી છે. તેઓ માત્ર ખોખલી વાતો કરે છે, જેના અર્થથી તેઓ જાતે માહિંતગાર હોતા નથી. જેમ કે કહે છે કે સ્ત્રીઓની આજ્ઞાદી તો વર્તમાનયુગનો તકાદો છે તથા શિક્ષણ, સંસ્કાર અને પ્રગતિની નિશાની. પહેાં તો અંધકારમય આદેશોની નિશાની છે, જે વર્તમાન યુગનો સાથ આપી શકતા નથી. જ્યારે કે હકીકત એથી ઉલટી છે. ખરો સરકારી અને ઉન્નત તો તે છે જે તાબેદારી અને હયાની ઓઢણી ઓઢે, પોતાના દીનને સમજે અને પોતાના માલિકથી ડરે. દીનની ઓળખાણ-મઅરિકત અને ખુદા-ખોરી જ હકીકી ઇલમ-

વિદ્યા છે અને સૌથી મોટી તેહઝીબ અને તરક્કી.

આઝાદ, કુમાર્ગી તથા નમ્રતા અને બેપદંગીનેા ડોળ કરનારી સ્ત્રીનું અસ્તિત્વ આ વાતની સાક્ષી છે કે એમાં હયા નથી. તે દીનથી અપરિચિત અને ખુદાથી અજાણ છે. અથવા તો ખુદાથી માહિતગાર તો છે; પરંતુ એની નાફરમાની, દીનથી અજ્ઞાનતા અને અદ્વાહ તઆલાના આદેશોની અવગણના પર હઠાચ્છ કરીને તે જહાલત, જુનવાણી અને નીડરતાનો ઇઝહાર કરી રહી છે.

ખરી સંસ્કૃતિ અને સામાજિક પ્રગતિ તો એ કૌમથી બેઝાર છે, જે હયાનો લિખાસ પોતાના બદન પરથી ઊતારી ફેંકે. વાળોની કઢંગી કાપકૂપ, બનાવટી વાળોની લેજસેજ, હોઠ, ગાલ અને આંખની ભમરોના રંગોમાં ફેરફાર, વધી ગયેલા નખો અને થનગન નાચ સ્ત્રીઓની પ્રગતિની નહિ, બલકે અવગતિની નિશાની છે અને આ વાતની દલીલ છે કે મુસલમાન સ્ત્રીઓ સાચી ઈસ્લામી તાલીમને તિલાંજલી આપી ગુનેહગાર, પાપાચારી અને અધર્મી સ્ત્રીઓનું અનુકરણ કરી રહી છે. આહ ! હે પોતાની જવાહિશની પૂજારીઓ ! કેટલી કમનસીબીની વાત છે કે તમે આસમાન અને ઝમીનના માલિકની નાફરમાની કરો છો અને એની કિતાબનો ઈન્કાર કરો છો ?

આ તમારી બુદ્ધિને શું થઈ ગયું છે કે તમે ગુનેહગાર અને ભૂંડી સ્ત્રીઓ માફક ગુનાહો અને અપકૃત્યો આદરો છો ? ઘણાં જ અપમાન અને ઝિલ્લતી સાથે તેણીઓનું અંધ અનુસરણ કરો છો ? આશ્ચર્ય છે કે તમે ગુનાહ અને

દુરાચારની કુટેવોનું તો સન્માન કરે છે; પરંતુ ખુદાએ જખ્ખારની શરીરતનું અપમાન કરે છે ! જ્યારે નફ્સાની ખવાહિશોની વાત હોય તો તમે સહસા તૈયાર થઈ જાવ છો ! ભલે, પછી એમાં દુનિયા અને આખિરતની ઝિંદગીનો કેટલોયે સામાન કેમ ન હોય ! પણ જ્યારે અલ્લાહ તઆલાની તાબેદારી અને પૈરવીની વાત આવે છે તો મુખ ફેરવી ચાલતી પકડે છે અને યુક્તિ-પ્રયુક્તિઓને અપનાવી કહો છો કે અમે વર્તમાન યુગનો વિરોધ કરી શકતાં નથી ! આ ઉનાળાની ઋતુમાં દુપટ્ટો ઓઢી શકતાં નથી ! લોકો માટે હાસ્યનો સામાન બની શકતાં નથી ! તો પ્રશ્ન એ છે કે શું અલ્લાહ તઆલાના અજ્ઞાબ અને કોપને તમે વેઠી શકો છો ?—(હે મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ !) આપ ફરમાવી દો કે જહન્નમની આગ ઘણી જ ગરમીવાળી છે, કાશ તમે સમજો !'

હે ઓછી અક્કલવાળી અને બીજાઓનું અંધ અનુસરણ કરનારી મૂર્ખ બહેન ! તારી આ વિચારધારા બરાબર નથી કે સર્વ લોકો જે કંઈ કરે છે, તે સહીદ છે, કારણ કે તે ઘણાંઓનું મંતવ્ય છે. હકીકત આ છે કે વર્તમાન યુગની જૂઠી સંસ્કૃતિએ તારા સાનભાન ભૂલાવી દીધાં છે, તને ફેશનવેલી બનાવી દીધી છે, શુનાહ અને દુષ્ટ કાર્યોના જળપ્રલયે તને ડૂબાડી દીધી છે. કારણ કે તું મનસ્છાઓની કેદી છે. તારું ઈમાન કમઝોર છે. તું દીની તા'લીમથી અજાણ છે. કુર્આનમજીદને પીઠ પાછળ નાખનારી છે. જો તને દીની શિક્ષણમાં પુખ્તગી અને પ્રભુત્તા નસીબ થાત તો તું આજના યુગની સ્ત્રીઓની બહુમતીના આ બેનશરદ કાર્યોને

કદી પણ સારાં ન સમજત અને છૂટછાટ (ઇર્ષ્યાહિંસ્યત)ના આ બહતમીઝીના પ્રવાહમાં ન વહેત. કારણ કે પ્રવાહ તો મજબૂત શિલાચટાનથી અથડાઈને-ટકરાઈને વહી જાય છે. અલબત્ત, પ્રીણ અને કચરાને સાથે વહાવી લઈ જાય છે.

હે મુસલમાન અને આળસુ શ્રી ! આજના આ યુગમાં સ્ત્રીઓના કૃત્યો શરીરત વિરુદ્ધ છે, માટે તું તેણીઓનું અનુકરણ શા માટે કરે છે ? આ યુગની સ્ત્રીઓ તો ગુમરાહીની શિકાર છે. તું એમની સોખત અને સહવાસ કેમ પસંદ કરે છે ? શું તેં હુમૂર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમનો આ પવિત્ર આદેશ સાંભળ્યો નથી ? :

‘જે મનુષ્ય જે કૌમથી મુહૂળ્યત કરશે, તેનો હશ્ર (ઉઠાવ) તે કૌમ સાથે થશે.’

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમે આ પણ ફરમાવ્યું છે :

‘જે માણસ જે કૌમની મુશાબહત (મળતાપણું) ધારણ કરે છે તે તેમનામાંથી છે.’

એ જ પ્રમાણે આ પણ ઇર્શાદે નબવી છે :

‘તમારામાંથી દરેક એકબીજાની પેરવી કરનાર ન બની જાય કે તે એમ કહે કે હું તો લોકોની સાથે છું. જો લોકો સારા કાર્યો કરશે તો હું પણ સારા કાર્યો કરીશ અને જો લોકો ખરાબ કાર્યો કરશે તો હું પણ ખરાબ કાર્યો કરીશ, બલકે પોતાના દિલોને એવી ટેવ પાડો કે જો લોકો સારા

કામો કરે તો તમે પણ સારા કામો કરો અને જો લોકો ખરાબ કામો કરે તો તમે તેમની ખુરાઈથી અળગા રહો.'

આપ સદૃશીહુ અલયહિ વ સદ્વિમે આ ભવિષ્યવાણી પણ લાખી છે :

['મારી ઉમ્મતમાંથી એક જમાઅત હંમેશા હક પર અને ગાલિબ (સર્વોચ્ચ) રહેશે. તેમને વિરોધ કરનારાઓ અને તેમનું અપમાન કરનારાઓ તેમને નુકસાન પહોંચાડી શકશે નહિ. અહીં સુધી કે કિયામત આવી જાય.'] - ખામ

અંધ અનુકરણ :

અમુક સ્ત્રીઓ કહે છે કે અમે તો એટલા માટે સૌંદર્યનું પ્રદર્શન કરીએ છીએ કે જેથી લોકોની લાઇનમાં ઊભા થઈ જઈએ. લોકો જેવા થઈ જઈએ. એમનાં આ દૃષ્ટિકોણ અને કથન ઘણા જ આશ્ચર્યજનક છે. આશ્ચર્ય છે કે તકવા અને હયાના કામોથી તો તમે સંકેત અને હલકાઈ અનુભવો છો; પરંતુ બેશર્મી અને બેહયાઈના કામોથી જરા એ સંકેત અને હલકાઈ અનુભવતી નથી ! તમે જ ન્યાયથી કહો કે એમાંથી કયું કામ વધુ શરમજનક છે ? શું તમે એટલા માટે શુનાહિત અને અનિષ્ટ કાર્યો કરો છો કે જેથી એમના જેવી થઈ જાવ અને બદમાશ તથા પાપાચારી લોકો તમારી મઝાક ન ઉડાવે ? શું તમે ચોર લોકોમાં ભળી જઈ એટલા માટે ચોરી કરો છો કે ચોર તમારી મશકરી ન કરે ? શું તમે એ કારણે શરાબ પીવા માંડશો કે શરાબીઓ તમારી ઠેકડી ન ઊડાવે ? શું તમે એ કારણસર અત્યાચારી બની જશો

કે ઝાલિમ લોકો તમને મઝાક-હંકાનું નિશાન ન બનાવે ? શું ગુનેહગારો અને અદ્યાહ તઆલાના નાફરમાનોની બીકથી તમે સદાચાર અને સદ્ગુણોના બદલે પાપાચાર અને અવગુણો અપનાવી રહ્યા છો ? અને અદ્યાહ તઆલાની રજામંદી પર એમની રજામંદીને પ્રાધાન્ય અને સરસાઈ આપી રહ્યા છો ? !

હે સન્માનીય બહેનો ! આ મશ્કરીખોર અને મસ્તી-ખોર લોકો તમને ખતરનાક નજરે એટલા માટે જુએ છે કે લાંબી મુદતથી તેમના કાનોએ ઈર્જ્યત અને અદબનું નામ સુદ્ધાં સાંભળ્યું નથી. લાંબા સમયથી ઈસ્લામી અહકામને તેઓ ભૂલી બેઠા છે, માટે તમે એમને તે આદાબ અને વિવેક બતાવી દો-યાદ અપાવી દો, જેને તેઓ વિસરી ગયા છે. પ્રમાદી અને ગાફિલ બહેનો માટે તમે એક સુંદર નમૂનો બની જાઓ. પોલી ગયેલી આંખો અને મૃત દિલો માટે તમે પ્રકાશમય દીપ બની જાઓ. ઈસ્લામે શીખવેલ વિવેક, સન્માન, આદર અને તકવાના નૂરને પોતાના માટે ગર્વપાત્ર સમજો. કારણ કે તમે ઈર્જ્યત અને ગર્વના આકાશ પર ખિરાજમાન છો અને તેઓ બેઈર્જ્યતી અને બદનામીના પાતાળમાં આલ્યા ગયા છે. તમે ઈમાનદાર અને નેક લોકોના પગલે પગલે ચાલો છો અને તેઓ અદ્યાહના નાફરમાનો, ગુનેહગારોનું અંધ અનુકરણ કરે છે. એમની મસ્તી મશ્કરીના જવાબમાં તમે પણ તે જ સાંભળાવો, જે હઝરત નૂહ (અલૈ.)એ પોતાની કૌમના દુષ્ટ લોકોને ઉદ્દેશીને કહ્યું હતું :

‘તમે જેવી રીતે (આજે) અમારી મશ્કરી કરો છો, એવી જ રીતે અમે પણ (કોઈ વખતે) તમારી મશ્કરી કરીશું.

તમે જલ્દી જાણી લેશો કે (દુનિયામાં) કેના ઉપર એવો અઝાબ આવે છે, જે તેને અપમાનિત કરશે અને (આખિરતમાં) કેના ઉપર કાયમી અઝાબ ઉતરે છે.’

(સૂ. હૂદ, ૩૮-૩૯)

પછી વિચારો કે કેટલી આશ્ચર્યજનક વાત છે કે અમુક સ્ત્રીઓ સમજે છે કે શોખ અને ઘેરા મેકપ અને મોટા મોટા નખોના જ પ્રતાપે એમનું માન અને ઈઝઝત છે. હાલાં કે એમની ઈઝઝતની ખુનિયાદ ખુદિ, તકવા અને વિવેક હાવી જોઈએ અને એથી ચે વધુ આશ્ચર્યચકિત વાત આ છે કે પ્રગતિના ગુમાનમાં રાચનારી અને પેરીસની સ્ત્રીઓનું અંધ અનુકરણ કરનારી સ્ત્રીઓ મુત્તકી, પરહેઝગાર અને ચારિત્ર્યવાન સ્ત્રીઓની ઠેકડી ઉડાવે છે ! મઝાક કરે છે ! હાલાં કે એમનાથી વધુ મઝાકને પાત્ર ખીજું કોણ હોઈ શકે છે ? પરંતુ અફસોસ છે કે આજના કિત્નાસભર યુગમાં પરિસ્થિતિ એટલે સુધી પહોંચી ગઈ છે કે કુફ અને જહાલત ઈમાન અને પાપાચાર સામે તથા બેશર્મી અને બેહયાઈ પવિત્રતા અને પરહેઝગારી સામે યુદ્ધના મેદાને પડેલાં છે.

હૈ ઈમાનદાર અને પરહેઝગાર સ્ત્રીઓની મઝાક કરનાર સ્ત્રીઓ ! ધ્યાનપૂર્વક સાંભળી લો કે આજે તમે એમની મઝાક કરો છો, પરંતુ હિસાબના દિવસે તેણીઓ તમારી મઝાક કરશે :

‘બેશક જે લોકો પાપી હતા. (કાફિરો) તે ઈમાનવાળાઓ (ને દુનિયામાં હલકા સમજી તેઓ)થી હસતા

હતા અને જ્યારે ઇમાનવાળાઓ તેઓની પાસેથી પસાર થતા ત્યારે (તુચ્છતાથી) પરસ્પર આંખોના ઇશારા કરતા હતા અને જ્યારે તેઓ પોતાના ઘરે પાછા ફરતા તો (એમની જ) વાતો બનાવતા પાછા વરતા હતા અને જ્યારે એમને જોતા તો કહેતા કે બેશક, આ લોકો જ અવળે માર્ગે જઈ પડ્યા છે (ભટકી ગયા છે) અને તેઓ (મુસલમાનો) એમના (કાફિરો) ઉપર રક્ષક બનાવીને મોકલવામાં આવ્યા નથી તો આજે (ક્રિયામતના દિવસે) ઇમાનવાળાઓ ત કાફિરો પર હસતા હશે. તખતો પર (બેસી તેમને તમાશો) જોઈ રહ્યા હશે. (અને આપસમાં કહેશે કે) હવે કાફિરોને તેમના કૃત્યોનો ઠીક બદલો મળ્યો છે.’

(સૂ. અતકફિરીન ૨૯ થી ૩૬)

અમુક માં-બાપ એવું વિચારે છે કે એમની પુત્રીઓના શણગાર અને ઝીનતના દેખાવ તથા સૈંદર્ય અને ખૂબસૂરતીના પ્રદર્શનથી પુત્રીઓની શાદીનો માર્ગ નીકળી આવશે. જાણે પ્રદર્શનની ચીજોની માફક તેઓ પોતાની પુત્રીઓને પણ બજારમાં મૂકી રહ્યા છે. અફસોસ, આવી વિચારસરણી ધરાવતા માં-બાપ એવું સમજતા નથી કે જે માણસ માત્ર એ સ્ત્રીઓના સૈંદર્ય અને નાઝ-નજરાંના લઈ શાદી કરવા ઈચ્છે છે અને તે આ વાતની બિલકુલ પરવા કરતો નથી કે એવી સ્ત્રીઓ શર્મ-હયાથી કોરી હોય છે અને તેણીઓ ઇસ્લામી અદબો અને પ્રણાલિકાઓની પરવા કરતી નથી તો આવો માણસ ફાસિક, ગુનેહગાર અને મનેચ્છાઓનો પૂજારી છે. એને તો માત્ર સૈંદર્યવાન શરીરની જરૂરત છે. પછી ભલેને તે બેહયા જ કેમ ન હોય. એને સ્વચ્છ હૃદયી,

પરહેઝગાર અને સઆહતમંદ શરીરની જરૂરત નથી. આ પ્રકારનો માણસ કદાપિ નેક અને પ્રતિષ્ઠિત પતિ બની શકવાનો નથી.

જે માણસ કોઈ સ્ત્રીથી શાદી કરવા માટે તકવા, ઈઝગત, હયા અને દીનદારીને માપદંડ બનાવે તે જ સાચો મુસલમાન અને વાસ્તાવેક રીતે નેક પાત બની શકે છે અને હકીકત આ છે કે તકવા વિના કોઈ સઆહત પ્રાપ્ત થઈ શકતી નથી અને ન તો માણસ સહીહ રીતે દીનદાર બની શકે છે. અદ્વાહનો ડર, અડગતા અને તટસ્થતા (ઇસ્તિકામત)ની ખુનિયાદ છે અને ઇસ્તિકામત સઆહતમંદીની હલીલ છે. જેના હિલમાં ખુદા ખૌરીએ જગા લઈ લીધી હશે તે કોઈથી પણ ડરી શકતા નથી. માટે હે લોકો ! પોતાની દીકરીઓની શાદી માટે પરહેઝગાર માણસોની વરણી અને પસંદગી કરતા રહો. કારણ કે તેઓ જ્યારે પત્નીઓથી પ્રેમ કરશે તો એમનું સન્માન પણ કરશે અને તેમનાથી મુહબ્બત નહિ કરે તો એમના પર અત્યાચાર ગુજારશે. યાદ રાખો, કોઈ પણ શહવતપરસ્ત, મનેઅછાઓના વશબૂત બનવરના નિકાહની બાળમાં પોતાની છોકરીઓને-કુમળીઓને કદાપિ ફસાવશે નહિ. નહિતર આ અલગીઓ જ્યારે પોતાની કામના-ભૂખને સંતોષી લેશે અને એમના શરીરને ફીડાઓ માફક ફેરી ખાશે તો એમને ચૂસેલા હાડકાંની જેમ ફેંકી દેશે, કારણ કે આ લોકો શર્મ-હયાથી કારા છે તથા ઇન્સાની સઆહત અને શરાફતના અર્થ-ભાવાર્થથી અબાણુ છે.

હવે હું તે બહેનોની સેવામાં કંઈક કહેવા આહું છું, જેઓ કહે છે કે અમે તો માત્ર પોતાના પતિની પ્રસન્નતા માટે શૃંગાર અને સૌંદર્યનો દેખાવ કરીએ છીએ. શું જરૂરી છે કે તેણીઓનું આ કારણ અદ્વાહને ત્યાં સાંભળવા અને સ્વીકારવામાં પણ આવે ? જ્યારે કે હુઝૂર રસૂલુલ્લાહ સદ્દહાહુ અલયહિ વ સદ્દલમનું ફરમાન છે :

‘ખાલિકના આદેશોની અવગણના અને અવહેલના કરીને મખ્લૂકનું આજ્ઞાપાલન કરી શકાશે નહિ.’

અને આપ સદ્દહાહુ અલયહિ વ સદ્દલમે ફરમાવ્યું :

‘આજ્ઞાપાલન માત્ર નેક કામોમાં જ થઈ શકશે.’

અદ્વાહ તઆલાનો ઈર્શાહ છે :

‘હિ ઈમાનવાળાઓ ! અદ્વાહ અને તેના રસૂલ સદ્દહાહુ અલયહિ વ સદ્દલમની તાબેદારી કરો અને તમારામાંના સત્તાધીશોની પણ, (પેરવી કરો.)’ (સૂ. નિસાઅ)

શું એનો અર્થ આ છે કે અદ્વાહ તઆલા અને રસૂલ સદ્દહાહુ અલયહિ વ સદ્દલમની તાબેદારી પહેલાં હાકિમો અને સત્તાધીશોની તાબેદારી વાજિબ છે ? કદાપિ નહીં, તો તું પોતાના સર્જનહાર અને પાલનહારને નારાજ કરી પોતાના શવહરને કેમ ખૂશ કરે છે ? તેઓમાંથી કેાણુ એ વાતનો મુસ્તહિક છે કે જેની પેરવી કરવામાં આવે અને જેનો ડર રાખવામાં આવે ? આ દુરાચારી અને ગુનેહગાર પતિ જે તને ગુનાહ અને દુરાચારનો આદેશ આપે છે

અને શર્મ-હયા કરવાની તલ્લીન કરતો નથી, સ્વભાવને અઝાળે ઇલાહીથી બચાવી લેશે ?

જો તું સાચી અને પાકી ઇમાનદાર હોત તો આવા ગુનેહગાર અને દુષ્ટ પતિની સોબતમાં રહેવાને લેશમાત્ર પોતાનું સૌભાગ્ય ન સમજત; બલકે તેને દુર્ભાગ્ય અને બદબખ્તી લેખત અને તું આનાથી ધૂટકારામાં જ પોતાની ભલાઈ સમજત. કારણ કે આ અસંભવિત છે કે પાક રૂઢ કોઈ નાપાક રૂઢના સહવાસમાં રહી જીવન વ્યતિત કરી શકે અને આ પણ અસંભવિત છે કે કોઈ મુઅમિન કોઈ ફાસિક, ગુનેહગાર અને મુનાફિકથી મુહબ્બત કરે અને એની સોબતને પોતાની સઆદત માટે કારણભૂત સમજે. અદ્દાહ તઆલાનું ફરમાન છે :

‘જે લોકો અદ્દાહ તઆલા અને આખિરતના દિવસ પર ઇમાન રાખે છે, તેઓને તું એવા લોકો સાથે મિત્રાચારી કરતાં જોઈશ નહિ, જેમણે અદ્દાહ અને તેના રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમનો વિરોધ કર્યો છે, ભલેને તેઓ તેમના બાપ હોય કે પુત્રો હોય અથવા તેમના ભાઈઓ હોય કે કુટુંબીજનો હોય. આ તે લોકો છે, જેમના દિલોમાં અદ્દાહ તઆલાએ ઇમાન લખી (જમાવી) દીધું છે અને પોતાના ગૌબી ફૈઝથી તેમની સહાય કરી છે અને (આખિરતમાં) તેમને એવા બગીચાઓમાં દાખલ કરશે, જેની નીચે નહેરો વહેતી હશે, તેમાં તેઓ સદા રહેશે; અદ્દાહ તેઓથી રાજ થઈ ગયો અને તેઓ અદ્દાહથી રાજ થઈ ગયા, તેઓ જ અદ્દાહના લશ્કરો છે. સુપેરે સાંભળી

લો ! બેશક, અદ્વાહના લશ્કરો જ સફળ થનાર છે.’

(સૂ. મુળદલહ, ૨૨)

બેપદંગી, સર્વ માટે હરામ :

શયતાને ઘણી સ્ત્રીઓને આ ધોકામાં સપડાવી રાખી છે કે હમણાં તો એમનું બાળપણ છે, જવાની યુગ તો હજુ શરૂ થયો જ નથી, જેથી પદો ન કરવામાં વાંધા જેવું કંઈ નથી, જાણે પદો જવાની અને વૃદ્ધતાને છૂપાવવા માટે છે. સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતીને છૂપાવવા માટે નથી અને અદ્વાહ તઆલા તો ફરમાવે છે :

‘અને ઘરડી સ્ત્રીઓ કે જેણીઓને નિકાહની કંઈ જ આશા ન રહી હોય, તેણીઓ પોતાના (વધારાના) કપડાં ઉતારી મૂકે તો તેણીઓ પર કંઈ ગુનોહ નથી. એ શર્તે કે પોતાની શણગાર (ની જગ્યા) ખુદ્દી ન કરે અને એથી પણ બચે તો તેણીઓ માટે બેહતર છે અને અદ્વાહ તઆલા સાંભળનાર (તથા) જાણનાર છે.’ (સૂ. નૂર, ૬૦)

એટલે કે જ્યારે કોઈ સ્ત્રી ઘડપણની એટલી વયે પહોંચી જાય કે પત્નીત્વના જઝબા ઠંડા પડી જાય તો માથાથી કપડું ઉતારી લેવામાં કંઈ વાંધો નથી. એ શર્તે કે એનો મકસદ સૌંદર્ય અને રૂપનો દેખાવ ન હોય, કારણ કે એના સફેદ વાળ અને કરચલીઓવાળું મુખ દિલો અને આંખો માટે કિત્તાનું કારણ બની શકતાં નથી; પરંતુ સ્ત્રી જ્યારે સૌંદર્યવાન અને કુંવારી હોય અથવા કોઈ પણ ઉંમરની હોય અને કિત્તા માટે કારણભૂત હોય તો તેણીએ

પોતાના સૌંદર્ય અને શણગારને પાપાચારી અને દુષ્ટ લોકોની નજરોથી બચાવવા વાજિબ છે. મુઅમિન અને પરહેઝગાર લોકોની નજરોથી પણ બચાવે. કારણકે તેઓ એ વાતથી કષ્ટ અનુભવે છે કે એમની નજરો કોઈ એવા સૌંદર્ય અને શણગાર પર પડે, જેના તરફ જોવું એમના માટે હલાલ નથી. તેઓ પ્રત્યેક પળે ખોઈ ખુદાને નજર સમક્ષ રાખે છે, કારણકે તેઓ જાણે છે કે અલ્લાહ તઆલા એમને જોઈ રહ્યો છે. એમનો હરેક અમલ એની સામે છે, એવે પછી તે નાનો હોય કે મોટો, સારો હોય કે ખરાબ.

અમુક સન્માનપાત્ર બહેનો એવી પણ છે, જે એક તરફ તો એમ કહે છે કે હવે તેણીઓ મોટી ઉંમરે પહોંચી ગઈ છે. માટે કોઈ માણસ તેમની તરફ નજર ઉઠાવીને જોશે નહિ; પરંતુ બીજી તરફ બનાવ-શંગારમાં પણ કોઈ તક જતી કરતી નથી અને સમય પસાર થવાથી સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતીમાં જે કમી આવતી જાય છે, તેને મંકપ વગેરેથી દૂર કરવાના પ્રયાસો કરે છે. જ્યારે કે અલ્લાહ તઆલાએ તો વૃદ્ધ સ્ત્રીઓને પણ સૌંદર્ય અને શણગારનું પ્રદર્શન કરવાની મનાઈ ફરમાવી છે અને અલ્લાહ તઆલાના આ આદેશમાં પણ અગણિત હિકમતો અને મર્મિલહતો છુપાયેલી છે. હાખલા તરીકે અમુક સ્ત્રીઓનું સૌંદર્ય અને જમાલ પચાસ-સાંઠ વર્ષની ઉંમરે પણ ખાફી રહે છે, જે થોડો-ઘણો ફેરફાર આપી જાય અને તેને મંક-અપથી દૂર કરી દે તો તે પોતાની અસલ ઉંમરથી ઘણી જ નાની માલમ પડશે અને કેટલાયે બદનિશ્યત લોકો સમજફેરના શિકાર થઈ જશે.

અમુક સ્ત્રીઓને એવું પણ કહેતાં સાંભળી છે કે અમારે પર્દાની જરૂરત નથી, કારણ કે અમે ખૂબસૂરત નથી. માટે અમારી તરફ કોઈ માણસ નજર કરશે નહિ આ માત્ર એમનો ઝળાની દાવો છે અને તેણીઓ પોતાના જ અમલથી તેને જૂઠાડી રહી છે. જો હકીકતમાં તેમનો આ દાવો સાચો હોત તો તેણીઓ આ પ્રમાણે બનાવ-શુભારનો પ્રબંધ ન કરત; બલકે જો તેણીઓ બદસૂરત હોત તો બદસૂરતી (ની ઐબ)ને પર્દાથી છૂપાવી લેત.

માનનીય બહેનો ! આ વાત ચર પણ વિચારો કે દરેક માણસનો સ્વભાવ અને આકર્ષણ બુદ્ધિ હોય છે. કેટલાક માણસો નામુક અને પાતળી સ્ત્રીઓને પસંદ કરે છે તો કેટલાક ગોરત અને ચરણીથી ભરાવદાર મોટી-તાઝી સ્ત્રીઓને. અમુક માણસો લાલ અને સફેદ રંગવાળી સ્ત્રીઓને પસંદ કરે છે તો અમુક ઘઉંવર્ણ સ્ત્રીઓને. માટે શક્ય છે કે તમારી બદસૂરતી જ અમુકની નજરોમાં ખૂબસૂરતી અને સૌંદર્ય હોય; બલકે અમુક બીજા તબિયતના લોકો એવા પણ હોય છે, જેમનો હેતુ માત્ર શહવત-પરસ્તી હોય છે અને તેમને ખૂબસૂરતી તથા બદસૂરતીથી કોઈ લેવા દેવા હોતી નથી, જેવી રીતે કે મહરૂમ અને ભૂખ્યા લોકોને તો પેટના ખાડાને પૂરવા માટે માત્ર કંઈક જોઈએ. તેઓને એનાથી કોઈ સંબંધ અને મકસદ હોતો નથી કે ખોરાક સારો છે કે નહારો ? બસ, પર્દાનો પ્રબંધ દરેક સ્ત્રી પર ફર્ક છે, પછી ભલેને તે ખૂબસૂરત હોય કે બદસૂરત, મોટી વયની હોય કે નાની વયની. તેણીએ સૌંદર્યના દેખાવની કોઈ પણ સૂરતને કદાપિ અપનાવવી જોઈએ નહિ.

પર્દો કરવા અને મેળ-મેળાપ ન રાખવામાં એટલી તો હિકમતો અને મસ્લિહતો છે કે જેને માત્ર બુદ્ધિવાનો જ સમજી શકે છે. પર્દાથી માત્ર સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતી જ છૂપાવાતી નથી; બલકે એનાથી બદસૂરતી પણ છૂપાઈ જાય છે. માટે પર્દાથી ન તો બદસૂરત પોતાની બદસૂરતીના કારણે શરમ અને હયાનો શિકાર થાય છે અને ન તો ખૂબસૂરત પોતાના સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતીથી ગર્વિષ્ઠ ! પર્દાની વ્યવસ્થા હોય તો કોઈ કદરૂપી સ્ત્રીનો પતિ સૌંદર્યવાનની ખૂબસૂરતી નિહાળીને પસ્તાવાના કારણે હસદ અને અદેખાઈનો શિકાર થશે નહિ; બલકે અમુક લોકો તો એવા પણ હોય છે કે ભલે એમની પત્ની કેટલીયે રૂપવાન અને સૌંદર્યવાન કેમ ન હોય, સાધારણ ખૂબસૂરતને જોઈને પણ એમનું દિલ લલચાવા લાગે છે અને તેઓ પોતાની કામના-ભૂખ સંતોષવા માટે સર્વ કાંઈ કરી છૂટે છે. આ વાતની જરા ચે પરવા કરતા નથી કે એમના અયોગ્ય પગલાં અને અપકૃત્યોના કારણે કેટલી શીયળ (ઈસ્મત) ખરબાદ થાય છે. કેટલા કુટુંબોની ઈજ્જત માટીમાં મળી જાય છે અને તેઓ કેવી રીતે અદ્વાહ તઆલાના કોપના શિકાર થઈ જાય છે.

સ્ત્રીનો પોતાની ખૂબસૂરતીનો દેખાવ અતિ નુકસાનકારક અને ખતરનાક છે. એનાથી કેટલાયે કુટુંબો ખરબાદી અને વિનાશની ઊંડી ગર્તામાં હસડાઈ જાય છે અને એવી જિદ્દત-અપમાન ભોગવે છે, જેનું દૃષ્ટાંત મળતું નથી માટે સ્ત્રીઓની સેવામાં હું ગુઝારિશ કરીશ કે તમે પોતાના સૌંદર્યને છૂપાવો, જે અત્યંત ફિત્નાપોષક છે, માનવ આત્માઓની

ગુમરાહી માટે કારણરૂપ છે, અખલાક અને આદાબની તબાહીનો સંદેશ લઈને આવે છે. પોતાના પાલનહારે બતાવેલી સીમાઓને ન ઓળંગો અને પોતાનાં રૂપ અને સૌંદર્યને છૂપાવી રાખો. જેવો કે તેણે આદેશ આપ્યો છે.

તે શ્રી કેટલી નેકબખ્ત છે, જેનું પવિત્ર સૌંદર્ય બેગુનાહ હોય, જેણે કોઈને તકલીફ પહોંચાડી ન હોય, કોઈની શહવતને ઉભારી ન હોય અને એના પવિત્ર શરીર પર કોઈની નજરો પડી ન હોય. ખૂબસૂરતીની સાચવણી-જાળવણી કરવામાં આવે તો તે નેકબખ્તી અને મહાન નેઅમત છે અને જો હિંકાજત કરવામાં ન આવે તો એનાથી મોટી બદબખ્તી કોઈ નથી. કારણ કે તે સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતી શયતાન છે, જે બેશર્મી અને બેહુયાઈ પર ઉરકેરે અને પાપાચાર તથા ગુમરાહીના ખાડાઓમાં ઢસડીને લઈ જાય. આવા સૌંદર્યથી ખરાબ વસ્તુ બીજી શી હોઈ શકે છે ?

બુદ્ધાના સમ ! પોતાના સૌંદર્યનું પ્રદર્શન કરનારી બહેનો ! પોતે સ્વજાતને પ્રશ્ન કરો કે તમે મુસલમાન છો અને જો હુમૂર રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ આ સૂરતમાં તમને પરાયા માણસો વચ્ચે નિહાળે તો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ શું કરમાવશે ? તમને એ પણ ખબર છે કે અલ્લાહ તઆલા તમામ ચાલચલગતથી સુપેરે માહિતગાર છે. તમે જરા વિચારો કે શું તમારી આ હાલત પર તે ખૂશ છે ? અને જો તે ખૂશ નથી; બલકે નારાજ છે તો જરા વિચારો તો ખરા કે તેનો બદલો કેટલો સખ્ત

હશે, તે તમને દોઝખમાં મોકલી આપશે અને જન્નતમાં પ્રવેશવાની ખિલકુલ રજા આપશે નહિ. જન્નતમાં પ્રવેશવાની તો દૂરની વાત રહી, જે તમારી આ જ હાલત રહી તો તમે એની ખૂશખૂ પણ પામી શકશો નહિ. જેમ કે આપ સદ્ગુણાહુ અલયહિ વ સદ્ગુમે ફરમાવ્યું છે :

[‘મારી ઉમ્મતના જે જૂથો જહન્નમી છે. એક તો તે જેમની પાસે ગાયની પૂંછડી જેવા કોરડાઓ-સાટકાઓ હશે, જેના વડે તેઓ લોકોને મારશે અને ખીજું જૂથ તે સ્ત્રીઓનું હશે જે જાહેરમાં તો પોશાક પહેરનારી છે, પણ હકીકતમાં નસ છે. લોકોને પોતાના તરફ આકર્ષવાવાળી છે. એમના માથાઓ ઝુજતી ઊંઠોની કાંધો જેવા છે. તેણીઓ પણ જન્નતમાં હાખલ થઈ શકશે નહિ, ન તો જન્નતની સુગંધ પામી શકશે, જ્યારે કે જન્નતની ખૂશખૂ પાંચસો વર્ષના અંતરથી સૂંધી શકાશે.’] - ખામ

હકીકત આ છે કે તું શયતાનના પગલે ચાલી છે. તે શયતાનના આદેશોને માથે ચઢાવ્યા છે. કુર્આની આદેશોને તિલાંજલી આપી છે. રહમાની મર્યાદાઓને ઓળંગી ગઈ છે. ગુનાહ, પાપાચાર અને અદ્વાહ તઆલાની નાફરમાનીને અપનાવી છે :

‘અને જે માણસ અદ્વાહ તઆલા અને તેના રસૂલ સદ્ગુણાહુ અલયહિ વ સદ્ગુમની આજ્ઞાઓનું ઉલ્લંઘન કરશે અને અદ્વાહ તઆલાએ નકકી કરેલી હદોને ઓળંગી જશે તો અદ્વાહ તઆલા તેને આગમાં હાખલ કરશે, જેમાં તે

સદા રહેશે અને તેને અપમાનયુક્ત અઝાબ થશે.’

(સૂ. નિસાચ, ૧૪)

હે અદ્વાહ તઆલાની નાફરમાન સ્ત્રીઓ ! અદ્વાહ તઆલાના ક્રોધથી ડરો. મનેચ્છાઓએ તમને અંધ બનાવી દીધી છે અને શયતાને તમને એ પ્રમાણે ભટકાવી દીધી છે કે તમે હરામને હલાલ સમજવા લાગી છો. ઈશાંદે ખુદાવંદી છે :

‘લલા, જે માણસને એના હુકારો સારા કરીને દેખાડવામાં આવે અને એ તેને સુંદર સમજવા લાગે તો (શું એ માણસ સત્કાર્યો કરનાર જેવો થઈ શકે છે ?) બેશક, અદ્વાહ તઆલા જેને આહે છે ગુમરાહ કરે છે અને જેને આહે છે હિદાયત આપે છે.’

(સૂ. ફાતિર, ૮)

આ વાતોથી તે જ લોકો નસીહત અને બોધ ગ્રહણ કરે છે જેમના પેહલૂમાં આજ્ઞાપાલક દિલ છે. હે ગાફિલો ! જાગૃત થઈ જાઓ. દિલના ઊંડાણમાં ઈલાહી આદેશોને સ્થાન આપો. અદ્વાહ તઆલાની આજ્ઞાપાલક બનીને તેના સમક્ષ પોતાનું શિશ નમાવી દો. જહાલતકાળની સ્ત્રીઓ માફક પોતાના સૌંદર્ય અને રૂપનું પ્રદર્શન ન કરતી ફરો. રોકાઈ જવ, તૌબા કરો, એ પહેલાં કે તૌબા-પશ્ચાતાપનો સમય નીકળી જાય.

પુરુષોની સેવામાં :

હું જરૂરી સમજું છું કે જેવી રીતે મેં અગાઉના

પૃષ્ઠોમાં સ્ત્રીઓ વિષે ચર્ચા કરી છે, એવી જ રીતે હવે પુરુષોની સેવામાં પણ થોડી વાતો રજૂ કરી દઉં, કારણ કે આ સૌંદર્ય અને કુઝલખર્ચીના લઈ સ્ત્રીઓ જે બદઅખલાકીની શિકાર થઈ છે, તેની માત્ર તેણીઓ જ જવાબદાર નથી; બલકે તેમને આ હદે પહોંચ્યાડવામાં પુરુષોએ પણ અગત્યનો ભાગ ભજવ્યો છે; બલકે હકીકત આ છે કે પુરુષોની અજ્ઞાનતા અને આખિરતની પૂછપરછની બેભાનીએ જ સ્ત્રીઓને આ સ્થાને પહોંચાડી છે. કારણ કે પુરુષો પર બાપ, ભાઈ અને પતિ તરીકેની જવાબદારી છે કે તેઓ સ્ત્રીઓ પર પાબંદી અને બંધન મૂકે અને તેણીઓને અવળા માર્ગથી રોકે. હુમૂર રસૂલુલ્લાહ સદ્દલ્લાહુ અલયહિ વ સદ્દમનો ઈર્શાદ છે :

‘તમારામાંથી પ્રત્યેક માણસ સત્તાધીશ અને નિગેહ-બાન છે અને તેના હાથ નીચેના લોકો-રઈય્યત વિષે તેનાથી પડપૂછ થશે.’

માણસને આ વાતનો પણ આદેશ છે કે તે સ્ત્રીઓને સંસ્કાર, અખલાક, દીન-દુનિયા અને આખિરતની વાતો શીખવે. જેમકે અલ્લાહ તઆલાનું ફરમાન છે :

‘પુરુષો સ્ત્રીઓ પર સરદાર છે.’ (સૂ નિસાઅ, ૩૪)

એટલે કે પુરુષો આ વાતના નિગેહબાન અને જવાબ-દાર છે કે તેઓ સ્ત્રીઓને સદ્કાર્યો શીખવે. સારી કેળવણી આપે. એમની હાલતની પૂછપરછ કરતા રહે. તકવા અને અદબની તા’લીમ આપે. જેમ કે બારી તઆલાનો ઈર્શાદ છે :

‘અને જે સ્ત્રીઓની નાકરમાનીની તમને બીક હોય તો (પ્રથમ) તેમને (નરમીથી) સમજાવો અને (ન માને તો) પથારીમાંથી જુદી કરો. (એની સાથે સૂવાનું છોડી દો) અને (તે છતાં ન માને તો થોડો) માર મારો.’]

(સૂ. નિસાઅ, ૩૪)

સ્ત્રીઓને પુરુષોએ જ ખરાબ કરી છે અને તેમના માટે બગાડ અને ખરાબીના દ્વાર તે બાપ અથવા પતિએ ઉઘાડ્યા છે, જેને ખુદા પાકની ઓળખ નથી, જે સન્માર્ગથી ભટકી ગયો છે. જે ધર્મ અને અજ્ઞાતથી અજ્ઞાન છે. કેટલી યે અભાગી બાળાઓ એવી છે, જે પોતાના બાપની ગુમરાહીના કારણે ગુમરાહ છે; હયા અને દીનથી નાવાફેક છે, કારણ તેણીઓનું પાલન-પોષણ શયતાનોની ગેદમાં થયું છે અને પછી જ્યારે આ ગુમરાહ અને શયતાનસિફત બાપ પોતાની બાળાઓને ગુનેહગાર અને ક્લાસિક પતિઓને સુપ્રત કરી દે છે, તો એમના દીન અને ઈમાનનું બિલકુલ દેવાળું નીકળી જાય છે, એ જ કારણ છે કે તેઓ ઈમાનના દાવેદાર હોવા છતાં ઇલાહી આદેશોને અપનાવતા નથી. જ્યારે કે ઈમાનીઓની શાન તો આ હોય છે કે :

‘ઈમાનવાળાઓની વાત તો એ જ છે કે જ્યારે તેમને અલ્લાહ અને રસૂલ તરફ તેમના દરમિયાન (ના ઝઘડાનો) ફેંસલો કરવા માટે બોલાવવામાં આવે છે તો (ખૂશીથી) કહે છે કે અમે સાંભળ્યું અને હુકમ માની લીધો અને એવા જ લોકો (આખિરતમાં) સફળતા પામનાર છે.’

જે તેઓ હકીકી રીતે મુઅમિન હોત તો ઇલાહી

આદેશોનું ઉલ્લંઘન ન કરત, તેની બબ્બમણીમાં સુસ્તી અને આળસથી કામ ન લેત; બલકે, નસીહતથી લાલ ઉઠાવત. જેમકે અલ્લાહ પાકનો ઇર્શાદ છે :

‘અને નસીહત કર્યા કરો, કારણ કે નસીહત ઇમાન-વાળાઓને લાલ જ આપે છે.’ (સૂ. ઝારિયાત, ૫૫)

કુર્આન શરીફ પર ઇમાન ધરાવનાર બાપને ખુદાના સોગંદ આપીને કહું કે બતાવો, શું આ તકવા અને ઇમાનની વાત છે કે તમે કુર્આને મજીદમાં પદ્દા વિષેના પાક પરવરદિગારના અહકામને તો પઢો; પરંતુ પોતાની છોકરીઓને અલ્લાહની નાફરમાનીથી ન રોકો, ન ટોકો. શું આ છોકરીઓ માટે મુહબ્બત અને શક્કત છે કે તમે તેણીઓને ઇલાહી ગઝબના શિકાર બુઓ; પરંતુ શયતાનના પંજથી ન બચાવો ! શું તમે ખુદાપાકના આ ઇર્શાદને સાંભળ્યો નથી ? :

‘હું ઇમાનવાળાઓ ! તમે પોતાની જાતને તથા પોતાના ઘરવાળાઓને તે આગથી બચાવો કે જેનું બજાતણ માણસો તથા પત્થરો છે.’ (સૂ. તહરીમ, ૬)

હું પત્થરદિલ બાપ ! અફસોસ કે તેં પોતાની બાળાઓની ધાર્મિક કેળવણીની સંભાળ ન રાખી અને તેમને હંમેશાની સઆદત-નેકબખ્તીથી વચિત કરી દીધી. તેં એમને દુન્યવી સાધન-સામગ્રી વસાવવા, પરાયી ભાષાઓ શીખવવા અને યુરેપિયન ટેવો કેળવવા અને શીખવવામાં કોઈ તક જતી કરી નથી; પરંતુ અફસોસ કે તેં એમને અલ્લાહની પેરવી અને કુર્આનની તા’લીમ ન શીખવી.

અફસોસ આપણે અને આપણી છોકરીઓને ક્રિયામતના દિવસે કેટલી બદબખ્તી અને પસ્તાવાનો સામનો કરવો પડશે !!!

કેટલા ય પતિ અને બાપ એવા છે જે સ્વજાતને મુસલમાન કહાવે છે અને પોતાની પત્નીઓ અને પુત્રીઓને સ્ત્રી-પુરુષોની સહિયારી મજલિસો અને શર્મ-હયાથી કેરી રમત-ગમતની કલબોમાં લઈને હરે ફરે છે. જુદમ પર જુદમ તો એ કે તેઓ પોતાની આંખોએ પોતાની પત્નીઓ અને પુત્રીઓને જુએ છે કે તેમણે એવો લિખાસ પરિધાન કરી રાખ્યો છે કે તે શરીર પર હોવા છતાં પણ તેણીઓ નગ્ન જ દેખાય છે. ખુદ પુરુષો તરફ ત્રાંસી નજરોથી જુએ છે અને પુરુષોને પોતાની તરફ જોવા મજબૂર કરે છે. ચાલતી વખતે છાતીઓને ફેલાવે અને કુલાવે તથા નિતંબો-મળદ્વારોને ખૂબ હલાવે છે અને વાળોની નિતનવી સ્ટાઈલો બનાવે છે. આ સર્વ કાંઈ જોવા છતાં ય નામના એ મુસલમાન પતિઓ અને પિતાઓના મુખ ગયરતથી લાલ થયા નથી; બલકે આ બધું નિહાળીને તેઓ ખૂશી અને ગર્વ અનુભવે છે. આહ ! આપણે તે ગયરત અને હમિયતથી કેટલા મહરૂમ થઈ ગયા છે, જે આપણા પૂર્વજોનાં પ્રતીક (ઓળખ ચિહ્ન) દેખાતા હતાં !!

મને તો આશ્ચર્ય એ વાતનું છે કે આ કેવા પુરુષો છે જે પોતાની પત્નીઓ અને પુત્રીઓને આવી સ્થિતિમાં જુએ છે અને એમના પુરુષત્વની ગયરત જોશમાં આવતી નથી. તેઓ આ કેવી રીતે સાંખી લે છે કે પરાયા માણસોની

નજરો એમના કુટુંબની સ્ત્રીઓના મુખો અને શરીરો પર પડે અથવા ગેરમહરમ (જેમની સાથે નિકાહ બાંધ્યું છે) પુરુષોના કાન તેણીઓની સુમધુર અને સુરીલી અવાજથી લાલવંત થાય ? આહ ! આ કેવી ખૂનના આસૂ રડાવનારી વાત છે કે આ પુરુષો મરદાઈ અને પુરુષત્વથી વંચિત થઈ ગયા છે ! માલમ પડે છે કે આ પુરુષો નથી; બલકે પુરુષોના હરતા ફરતા પૂતળાઓ છે. કારણ કે મરદાઈ સખત અવાજ, મૂંછો અને દાઢીનું નામ નથી; બલકે વ્યક્તિત્વ, રૂઢ, ગયરત, પ્રભાવ અને પ્રતિભાનું નામ છે.

હું મદદ હોવાના દાવેદારો ! શું આ મરદાઈ છે કે તમે લોકોને ખુદી રબ આપી હો કે તેઓ તમારા ખાનદાનની સ્ત્રીઓ તરફ વિના સંકોચે નજર કરતા જ રહે અને તેમના સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતીની મજા માણતા જ રહે. જાણે કે આ સૌંદર્યમાં તમારો અને એમનો ભાગ છે ! જોઈતું તો આ હતું કે જ્યારે કોઈ તમારી સ્ત્રીઓને ગલત નજરોથી જુએ તો તમારી ગયરત અને શર્મની આગ લડકી ઉઠે. તમારા ગુસ્સા અને ગજબનો જવાળામુખી ફાટી પડે. શું પત્નીઓ, પુત્રીઓ અને કુટુંબની બીજી સ્ત્રીઓની ઈજ્જત અને આખરની હિફાજતથી વધીને કોઈ પવિત્ર અને મહત્ત્વંત જવાબદારી હોઈ શકે છે ખરી ?

અફસોસ છે તે લોકો પર જેઓ પોતાની ઈજ્જત અને સ્થાનને ઓળખતા નથી. પોતાના હાથ નીચેના લોકોની દેખરેખ અને સંભાળ રાખતા નથી અને અદ્વાહ તઆલાએ સ્ત્રીઓની હિફાજતની જે જવાબદારી એમને સુપ્રત કરી છે, તેને બળવી લાવતા નથી.

મુસલમાનો ! ખતાવો તો ખરા કે તમારી બુદ્ધિ, તમારી ગયરત અને હમિયતને આ શું થઈ ગયું છે કે તમારી આંખો સમક્ષ તમારી આ સ્ત્રીઓ દુરાચાર અને પાપાચારનો દેખાવ કરી રહી છે ? અદલાહ તઆલાનો આ ઈર્શાહ કેટલો સાચો અને સચોટ છે કે :

આંખો આંધળી હોતી નથી; પરંતુ દિલ જે છાતીઓમાં હોય છે તે આંધળા થઈ જાય છે.' (સૂ. હજજ, ૪૬)

તમારી આખરૂં પણ તમારી રૂહો જેવી જ છે; પરંતુ તમે આ દિશામાં ઘણી અતિશયોક્તિથી કામ લીધું છે, જરા વિચારો તો ખરા ? !

મુસલમાનો ! તમારી આ સ્ત્રીઓ કિત્તા અને ફસાદની આ હદ સુધી માત્ર તમારા જ કારણે પહોંચી છે અને ચાહ રાખે છે કે અદલાહ તઆલા તમારા કામોથી કદ પિ ગાફિલ અને બેખબર નથી. તેણે તમને સ્ત્રીઓના કામોના સરદાર અને રક્ષક તો એટલા માટે બનાવ્યા હતા કે તમે ઇત્લાહ અને સુધારણા કરો; પરંતુ અફસોસ કે તમે તો ખરાબી અને બર્બાદી સર્જી છે. જરા ખુદાનો તો ખીંક અને ડર રાખો !

મુસલમાનો ! અફસોસ કે તમે હિફાજત અને દેખરેખની જવાબદારીને બજાવી ન લાવ્યા, ગુમરાહી અને ખરાબીને પ્રેરણા આપી અને બેખબ તથા ખતરાઓ પર સવાર થઈ ગયા. તમે પોતાના જ દિલોને હલાક કરી રહ્યા છો અને તમને એનું લાન પણ નથી ! તમે અદલાહની વિરુદ્ધ ખંડ

પુકારી રહ્યા છો અને તેના ક્રોધ અને ક્રોધથી ડરતા નથી; અલકે તબાહી અને અર્બાહી તરફ વધતા જ આવ્યા જાઓ છો. શું પાછા નહિ ફરો ? અલ્લાહ તઆલા ફરમાવે છે :

‘એશક, જે લોકો પરહેઝગાર છે તેમને જ્યારે શયતાન તરફથી કંઈ વસવસો આવે છે, ત્યારે તેઓ (અલ્લાહની) યાદમાં લાગી જાય છે અને (દિલની આંખો ખોલીને) તેઓ જોવા લાગે છે.’
(સૂ. અઅરાફ, ૨૦૧)

મુસલમાનો ! અલ્લાહની ખીક રાખો અને અલ્લાહ તઆલાએ “પુરુષો સ્ત્રીઓના સરદાર અને સત્તાધીશ છે” ફરમાવીને જે જવાબદારી તમને સુપ્રત કરી છે તેને પૂરી કરો. હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમે પણ “તમારામાંથી દરેક આદમી હાકિમ છે અને તેનાથી તેના હાથ નીચેના લોકો વિષે પૂછપરછ થશે”- ફરમાવીને આખિરતની પૂછતાછનું લાન કરાવ્યું છે, જેમ કે દરેક બાપથી તેની છોકરીઓ વિષે અને દરેક પતિથી તેની પત્ની વિષે પ્રશ્ન કરવામાં આવશે. એ જ પ્રમાણે દરેક માણસથી તેની અવલાહ; તેની તાબેદાર સ્ત્રીઓ અને તેના હાથ નીચેની દરેક વસ્તુ વિષે પૂછપરછ થશે. માટે હે મુસલમાનો ! પોતપોતાની જવાબદારીઓને ઓળખો અને સૌ અલ્લાહ તઆલાની ઓખટ પર ઝુકી જાવ. કામિયાબી અને સફળતાનું રહસ્ય એમાં જ છુપાયલું છે અને હ મેશા આ આમતે કરીમ-હને પણ યાદ રાખો, કદી પણ જાણે અજાણે એને ન ભૂલો :

[“અને હિ નખી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમે !) આપ ઈમાનવાળી સ્ત્રીઓને પણ ફરમાવી દો કે પોતાની નજરને

નીચી રાખે અને પોતાના ગુપ્તાંગોની સંભાળ રાખે અને પોતાના શણગાર (ની જગાઓ)ને જાહેર ન થવા દે; પરંતુ તેમાંથી જે ભાગ (તું છુપાવવું અશક્ય હોવાથી) ખુલા રહે છે અને તેણીએને જોઈએ કે પોતાની ઓઠણીઓને પોતાના છાતીના ભાગ પર નાખી રાખે અને પોતાના શણગાર (ની જગાઓ)ને જાહેર ન થવા દે; પરંતુ પોતાના પતિઓ અથવા પોતાના પિતાઓ અથવા પોતાના પતિના પિતાઓ અથવા પોતાના છોકરાઓ અથવા પોતાના પતિના પુત્રો અથવા પોતાના ભાઈઓ અથવા પોતાના ભત્રીજાઓ અથવા પોતાના ભાણેજો સમક્ષ અથવા પોતાની (સહધર્મી) સ્ત્રીઓ અથવા પોતાની લોંડીઓ અથવા પુરુષોમાંથી તે કામકાજ કરનારાઓ સમક્ષ જેમનું શહુવત તરફ કંઈ જ ધ્યાન ન હોય અથવા એવા છોકરાઓની સામે જે સ્ત્રીઓના લેદની વાતોથી માહિતગાર નથી અને તેણીઓ (ચાલવામાં) પોતાના પગોને જોરથી મૂકે નહિ કે જેથી તેણીઓનું ધૂપું ઘરેણું જણાઈ આવે અને હે ઈમાનવાળાઓ ! તમે સૌ મળીને અદ્વાહની સામે તૌબા કરો કે જેથી તમે સફળતા પામો.”] - ખાત્રી (સૂ. નૂર, ૩૧)

અને અદ્વાહ તઆલાની આ લયાનક ધમકીને પણ હંમેશા માટે યાદ રાખો :

“અને તે માણસથી વધુ અન્યાયી કોણ હશે જેને એના પાલનહારની આયતો દ્વારા નસીહત કરવામાં આવે તો તે મોઢું ફેરવી લે ? બેશક, અમે એવા ગુનેહગારોથી બહાવો લેનાર છીએ”. (સૂ. સિજદહ, ૨૨) ★

ક્રમ	વિષય	પૃષ્ઠ નં.
૧	અનુવાદકના બે બોલ	૨
૨	પ્રસ્તાવના	૩
૩	સૌંદર્ય અને ખૂબસૂરતીનો દેખાવ કરવો	૭
૪	સૌંદર્યનો દેખાવ સ્ત્રી માટે કલંકિત છે	૨૧
૫	શણુગારનો ડોળ સ્ત્રીની જહાલતની નિશાની છે	૩૧
૬	થોડા અર્થ હીન કારણો	૩૭
૭	અંધ અનુકરણ	૫૧
૮	બેપદ્મી સર્વ માટે હરામ	૫૮
૯	પુરુષોની સેવામાં	૬૪

સન હિ. ૧૪૧૫

સન ઇ. ૧૯૯૫

મૂલ્ય ૯=૦૦

આવૃત્તિ : પાંચમી

પ્રત : ૧૦૦૦